

GUMMI

NUMMER
ACHTTIEN

NIEUW
BINET

ZWARTE
HUMOR

VAN HET
DAGELIJKE

LEVEN

CLAIRE
BRETECHER
DE FRUSTRATIES
VAN DE
WELGE-
STELDEN



NATIONALE VISUELE TEST

je blijft jong en er wordt je een vraag gesteld, om een antwoord te geven, zoals het hoort moet je de bijbehorende te kleine plaatjes bestuderen.
met jouw scherpe ogen lukt dat best.

goed tegen pleinvrees,
maar wat is dit ? poe!
inderdaad, vogelpoep.
het antwoord is:

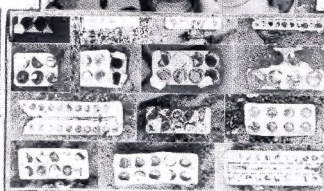
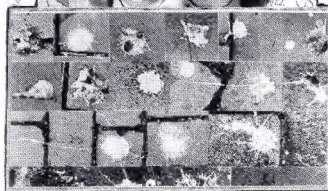
stoppe letter

als je steeds bang bent
o.a. voor koude vingers
dan koop je:

stoppe letter

als je geen abortus wilt
maar met je drijven zit
dan slik je de: ...

stoppe letter



de muziek staat op en je
snoept wat, ook chocolade.
hoe heet het papier om de
...? ja:

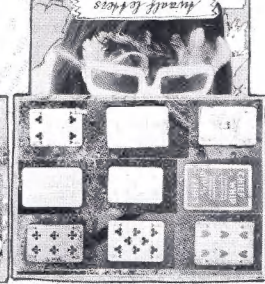
stoppe letter

je bent dol op wijn,
paarden en klaver-
jassen want je bent
er, dus pak je:

stoppe letter

als je vaak klokt, trilt en
dubbelt of scheefrekt neem
dan een:

stoppe letter



vers, maar je moet ook
dood en wie weet hoe,
daarom rook je graag een:
.....

stoppe letter

voordat je ergens binnen-
huft gebruik je graag
even je: ...

stoppe letter

na een donker oot
heb je neep geseten
en dronken
daarom moet je:
.....

stoppe letter



jeet houwelingen kunstbuis

wat is dit: A, B, C of D?

Redaktioneel

GUMMI - VERZAMELALBUMS

Nieuw in dit nummer: de eerste aflevering van gemeengoed, een van de beste humoristische series uit het franse stripblad *Fluide Glacial*. De franse titel *Histoires Ordinaires* spreekt voor zich. Onderwerp van tekenaar/schrijver Binet is het gemene leven, in beide betekenissen van het woord gemeen. Aan de lezer om te beoordelen of de verhalen zo goed en zo herkenbaar zijn als de nederlandse titel suggereert.

Verder nieuws: Sindbad is terug van weg geweest, dat wil zeggen in Gummi; in het verhaal zelf raakt hij steeds verder van huis en verzelt hij tussen het soort perverse monsters waarop Richard Corben het patent schijnt te hebben. Nou ja, Niccollet kan er ook wat van, maar die staat niet in Gummi tot zover.

Ruud Kahl verraste ons met drie pagina's herinneringen, dus tanden op elkaar, want zijn speurtocht naar het persoonlijke verleden stemt zelden tot vrolijkheid, behalve wat de kwaliteit van het tekenwerk betreft.

Tenslotte, in het volgende Gummi-nummer komt een volledig stripverhaal door Theo van den Boogaard, onder meer bekend door zijn strip Abe, hot story van een voetballerina, en zijn van Oekel-strip in Nieuwe Revu.

Inhoud

- 2 DZENGIS KHAN ANTON KUYTEN/JOS LOOMAN
6 DE IRONISCHE MAN, DEEL 6 GERRIT DE JAGER/
WIM STEVENHAGEN
10 TEN OOSTEN VAN KARAKULAK DANIEL CEPPI
18 CETRALE B.G. AAD LABADIE
20 BERT OVERTOER... EEN SPIRIT VERHAAL
WILL EISNER
27 STRIPINFORMATIE
28 NAMEN EN FEITEN KEES DE BREE
29 SINDBAD IN HET LAND VAN DE DJINNS
RICHARD CORBEN
39 HERINNERINGEN RUUD KAHL
42 GEMEENGOED BINET
47 BERICHT UIT CEFN PAWL GUIDO GOLUKE
48 HAMSTER MARCEL GOTLIB
50 DE PAPIEREN TIJGER LAUZIER
56 CHEN YUCHENG
58 DE GEFRUSTREERDEN CLAIRE BRETECHER
60 1996 CHANTAL MONTELLIER

GUMMI IS EEN UITGAVE VAN
ESPEE AMSTERDAM BV, LANGESTRAAT 76A,
1015 AM AMSTERDAM, TELEFOON (020) 25 82 91.
ABONNEMENTEN: F 19,-/BFR. 285 PER 3 NUMMERS;
F 76,-/BFR. 1.140 PER 12 NUMMERS;
LOSSE NUMMERS: F 7,-/BFR. 105.

OPGAVE VAN ABONNEMENTEN BIJ ESPEE AMSTERDAM
BV, ADRES EN TELEFOONNUMMER ZIE BOVEN.
GAARNE OPGEVEN BIJ WELK NUMMER HET
ABONNEMENT IN MOET GAAN.

ABONNEES WORDT VERZOCHT HUN ADRESWIJZIGING
TIJDIG OP TE GEVEN.

OPGAVE VAN ADVERTENTIES EN AANVRAAG
VAN ADVERTENTIEARIEVEN BIJ ESPEE AMSTERDAM
BV, ADRES EN TELEFOONNUMMER ZIE BOVEN.
DISTRIBUTIE: DRUKWERK, MAURITSKADE 113,
1093 RT AMSTERDAM, TELEFOON (020) 35 39 95
GUMMI WORDT GEDRUKT IN BELGIE.
VORMGEVING: GER VAN WULFTEN.



NORMALE UITVOERING, ZACHTE BAND, PER STUK f 18,90

LUXE UITVOERING, HARDE BAND, PER STUK f 27,50

BESTEL NU CLAIRE BRETECHER

de
gefrustreerden



78 PAGINA'S
ZWART-WIT

f 8,90

BESTEL NU RICHARD CORBEN DE GEHEIME SCEPTER VAN NOOITLAND



120 PAGINA'S
IN
KLEUR

f 29,50

BESTELLEN

Gummi-lezers kunnen deze
boeken bestellen door het
verschuldigde over te maken
op postgiro 38 71 769 ten
name van uitgeverij Espee,

Langestraat 76A, Amster-
dam, met vermelding van de
titel die gewenst wordt. Na
ontvangst van de betaling
wordt het bestelde per post
toegestuurd.

DE JONGE LEIDER

Zoals een handelaar vertrouwt op zijn handel om winst te maken, zo moet een Mongool vertrouwen op zijn moeder!



OVER TEMOEDZJIN'S AVONTUREN WORDT AAN ALLE KAMPIOENEN IN DE GEBI-SPROKEN... DAAROM KOMEN AVONTUURLIJKE JONGE MANNEN ZICH ONDER ZIJN STANDAARD SCHAREN...



EEN TWEESEVECHT GAAT HIJ NOOIT UIT DE WEG...



WAAR ZIJN KRACHT TE-KORT SCHIET, WEEET HIJ ZICH MET SLUW-HEID TE RED-DEN...



HIJ DEFENT ZICH ZELF EN ZIJN MANNEN ONVERMOEBBAAR IN ALLE KRUGSVER-RICHTINGEN...



EN LAAT GEEN KANS VOORBIJ GAAN OM ZIJN WAPENARSENAAL AAN TE VULLEN... LANGS DE KARAVAN-WEGEN RUILT HIJ VACHTEN VOOR SCHERP STAAL...



MAAR TOT EEN BOTSING MET ZIJN VIANDEN LAAT HIJ HET VOORLOPIG NOG NIET KOMEN... EERST WIL HIJ KRACHT VERZAMELEN.



DE WIDE STEPPE IS ZIJN WIKPLAATS... SLUWHEID EN WAAKZAAMHEID HOUDEN DE JONGE KHAN EN ZIJN AANHANGERS IN LEVEN...



DE VELE ZWERVENDE FAMILIES DIE TOT DE YAKKA-MONGOLIEN BEHOREN, BEGINNEN HUN JAARLUKKE BIJDAGEN VERWILLIG TE BETALEN. . .



EN HIJ IS HET, DIE ONTDEKT WELKE VAL DE JONGE KHAN WACHT. . .



OP HET NIPPERKE ONTSNAPPEN DE JONGE KHAN EN ZIJN TROUWE VRIEND. . .



EN OOK DIT AVONTUUR DOET DE RONDE LANGS DE KAMPVUREN IN DE GOBI. . .





HET BARBAAARSE RUITERVOLK DAT LEEFT IN HET LAND VAN LANGE DAGEN EN HOGE, WITTE BERGEN, HEEFT ZIJN EIGEN GEVOEL VOOR HUMOR . . .



ZELFS IN HUN HARDE BESTAAN WETEN ZE VAN EEN OUDE ANGST EEN GRAP TE MAKEN.



GEHEEL ONVERWACHTS DAAGT TEMOEDZJIN MET ZIJN AANHANG VAN TWEEHONDERD MAN OP IN HET KAMP VAN DE CHOENGIRATEN . . .

Kijk vader!
Het standaard van
de yakka-Mongolen!
Het is Temoedzjin!



NU ACHT TEMOEDZJIN HET DE JUISTE TIJD OM DE HEER BELOOFDE BRUID OP TE EISEN. . .



Even dacht ik dat het vuur in mijn kamp voor goed gedoofd zou worden!



De welp is een wolf geworden, Moenlik, en hoeft niet langer te vluchten!



Toen ik vernam van de vriendschap tegen je, gaf ik de hoop op je oot terug te zien...

HUWELIJK EN BEGRAFENIS GEVEN IN DE GOBI AANLEIDING TOT EEN IKHOEDJER, EEN GI-GANTISCH FEEST...



DE DERDE DAG VAN HET FEEST WACHT BUURTE HAAR BRUIDGOM.



DAN VANGT HET CEREMONIEEL VAN DE TRADITIONELE ONTVOERING VAN DE BRUID AAN, TOT IEDERS VROLUKHEID...



ZO, NA JAREN WACHTEN EN HOPE, WORDEN TEMOEDJIN EN BUURTE VERENIGD...



IN DE GESCHIEDENIS ZOU DEZE DOCHTER VAN DE WOESTIJN EENMAAL BEKEND WORDEN ALS DE KEIZERIN BUURTE RIDGEN, MOEDER VAN DRIE ZONEN DIE DE HALVE WERELD REGERDEN...

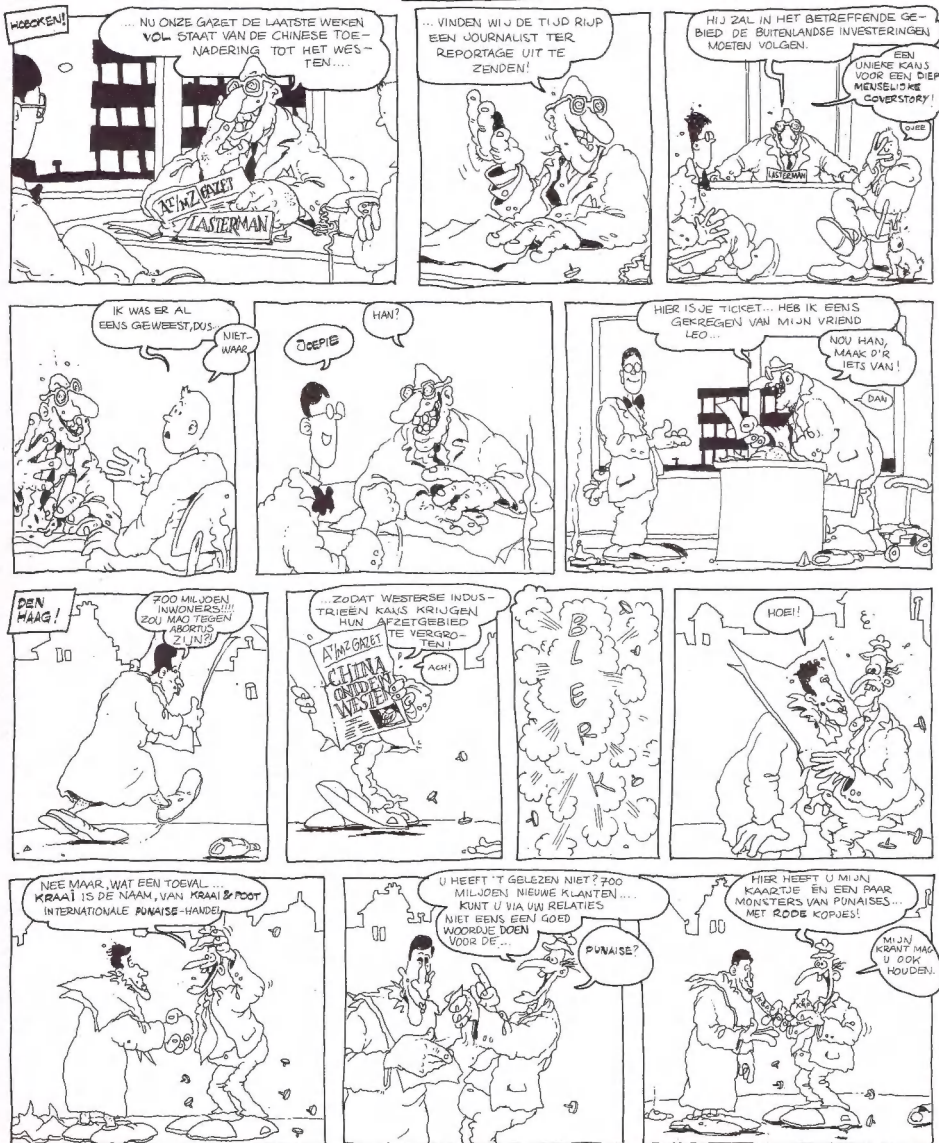
DE IRONISCHE MANS

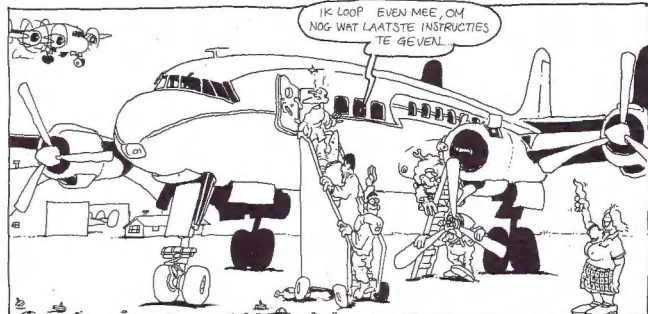
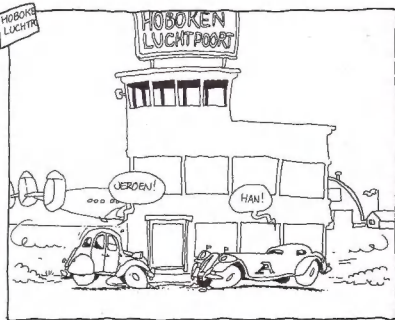
DEEL 25: DE RODE DOPE

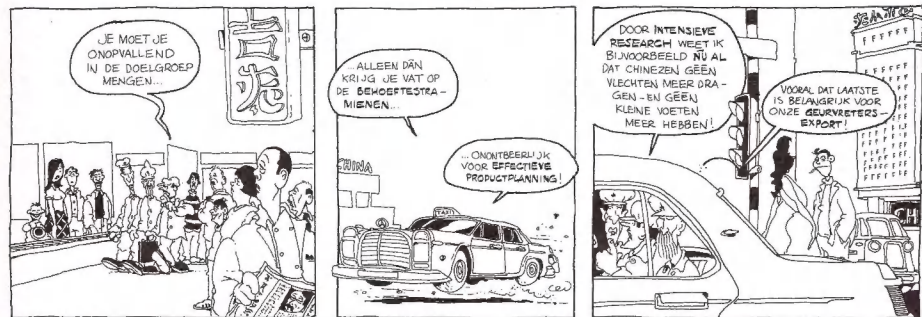
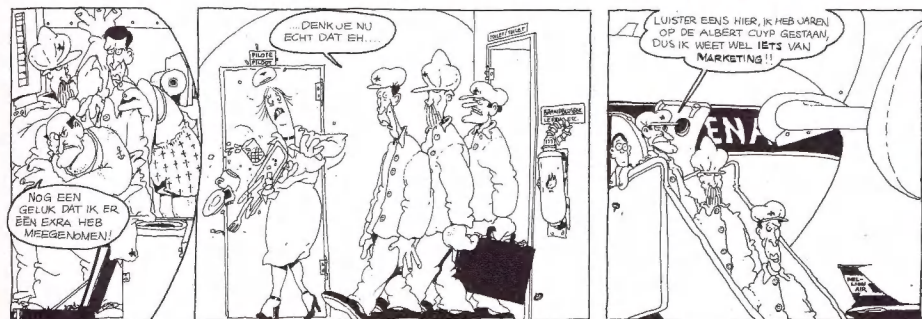
GERRIT D. JAGER

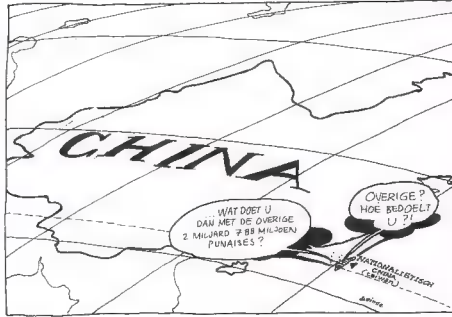
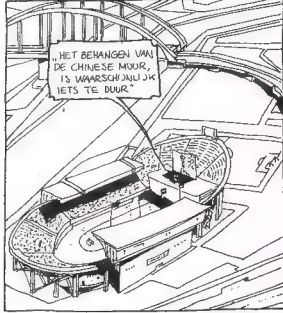
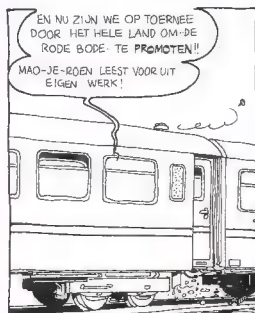
WIM STENVENHAGEN

PRUTSWERK



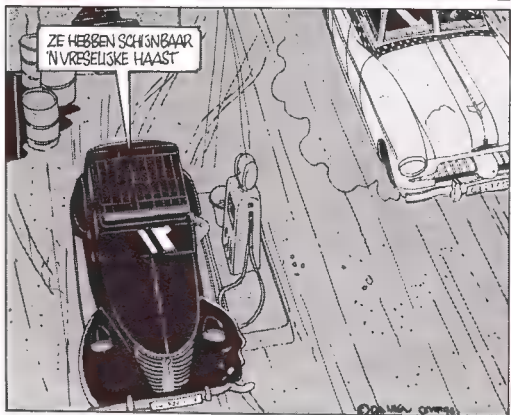
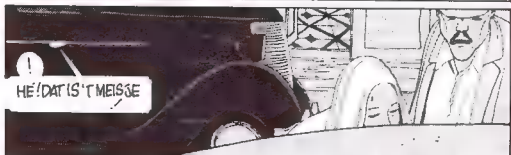


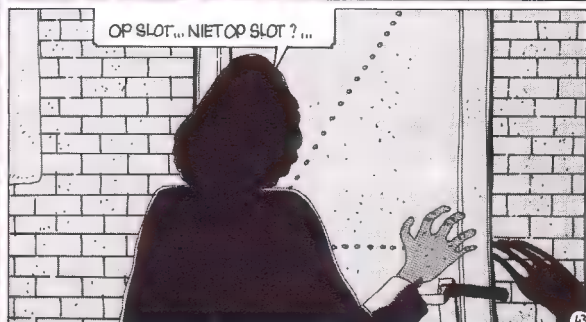
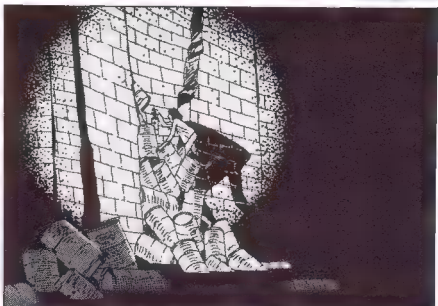
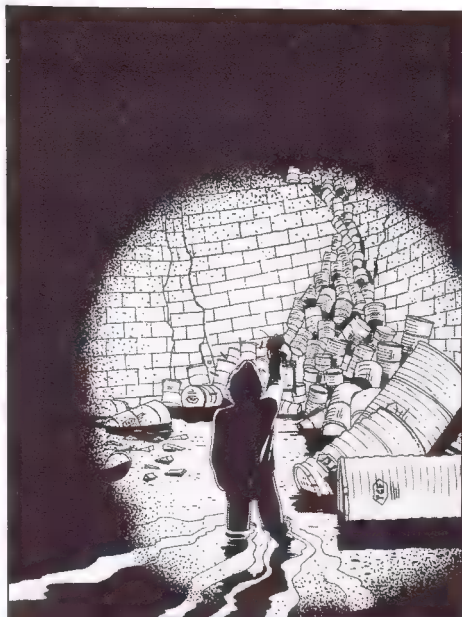




TEN OOSTEN VAN KARAKULAK

TEKST EN TEKENINGEN: DANIEL CEPPI

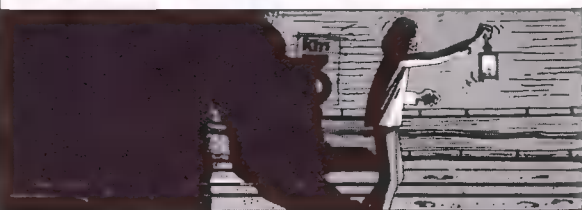




TCF : TRICHLOROPENOL ; TCDD : TETRACHLORODIBENZODIOXIDE : DE CHEMISCHE BAGIS VOOR ONTBLADERING EN ONKRUIDBESTRIJDING...



WEINIG GERUST BEGEEF IK ME IN DE DUISTERE GANG, BEZAAD MET PUIN EN KALK ...

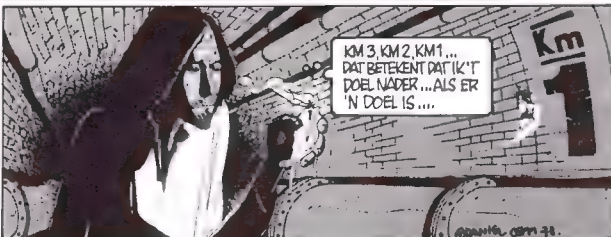


ER KOMT GEEN EINDE AAN DE WELONDERHOUDEN RAILS DIE OPLICHT IN HET ZWAKKE SCHIJNSEL VAN MIJN LANTAARN... ALS IK VERDER GA, MAAKT ZICH 'N ONBESTEMDE ANGST VAN MIJN MEESTER... BIS ELKE STAP HEB IK NEIGING OM TERUG TE KEREN... MAAR IK HEB TENSLOTTE GEEN KEUS: IK MOET OF BENEDEN IN DE RESERVOIRS GEVANGEN BLIJVEN EN WACHTEN OF ALICE ME TE HULP KOMT OF NIET, OF VERDER GAAN.

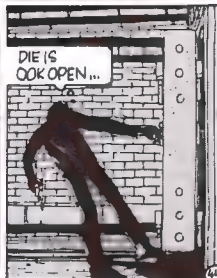
MAAR PLOTSELING ...

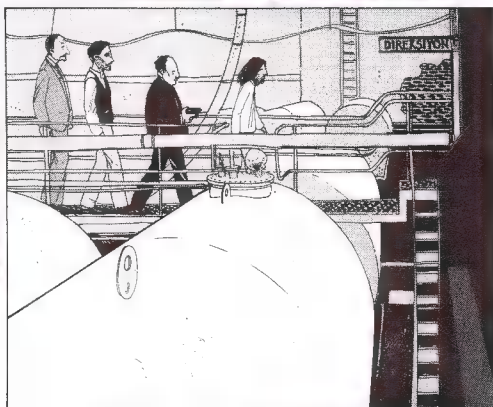
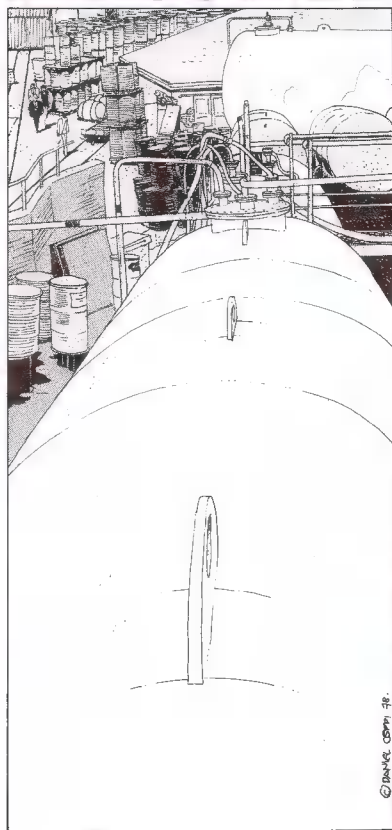


ZONDER AL TE VEEL SCHADE WEEFT IK ME UIT 'T GAT TE WERKEN ...



INDERDAAD ENIGE MINUTEN LATER ...







ZE... ZE VERGIFTIGEN M'N
DORP NIET... HET KOMT
DOOR DE AARDBEVING...

EXIMER HEEFT GELUK...



HET WAS 'N ONGELUK...
DE VATEN WORDEN DAAR
ALTIJD OPGESLAGEN
VOOR ELKE LEVERING,
MAAR DE LAATSTE LEVE-
RING KON NIET DOOR-
GAAN EN WE MOESTEN
DIT KWARTAL HET DUB-
BELE LEVEREN....

ALLEEN KWAM INTUSSEN DIE AARDBEVING -
SE WEEET WEL - EN HET MAGAZIJN IS GE-
DEELTELIIK INGESTORT....

LATEN WE ZEGGEN DAT MEERYEMDSE BUI-
TEN ZIJN BOEKSE IS GEGAAN...



HEEFT U MI VANWEGE DAT ONGELUK
IN HET RAMJON LATEN DUIVEN ?...



...EN HEEFT U ER NIET AAN GEDACHT
OM KARAKULAK TE WAARECHLAVEN
DAT HET WATER VERVULD WAS... ZIJN
DE GEHEIMEN DIE U TE VERBERGEN
HEEFT ZO BELANGRIJK ? WAAR DIENT
DAT TOE EN DAT TOED VOOR ?

DAT ZOM SE TOCH NIET SNAPPEN !



HET WAS 'T EERSTE ONGE-
LUK ! IK HERHAAL DAT DE
PRODUKTEN GEWOONLIJK
NIET IN HET MAGAZIJN
BLIJVEN LIGGEN

PFF...



MAAR GOED OOK ! VERSTANDIG HOOR,
OM GIFTIGE PRODUKTEN OP TE
GAAN IN WATERRESERVORS DIE
MEER DAN 1000 JAAR OUD ZIJN, IN
'N STREEK WAAR AARDBEVINGEN
VOORKOMEN !...

LUISTER, KNAAP 'ZE BEGINT
ONS OP DE ZENUWEN TE
VERKEN /...



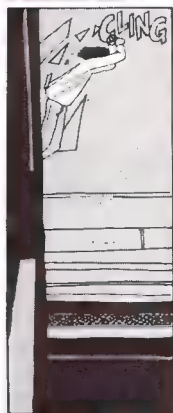
'SE BENT OP REIS, GELOOF
IK... 'SE KUNT VAST WEL
WAT GELD GEBRUIKEN...
WACHT...

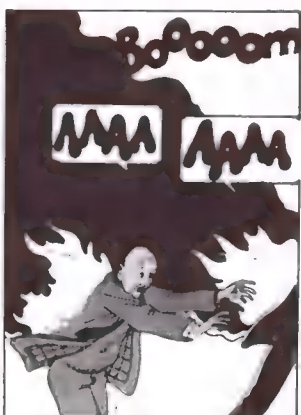
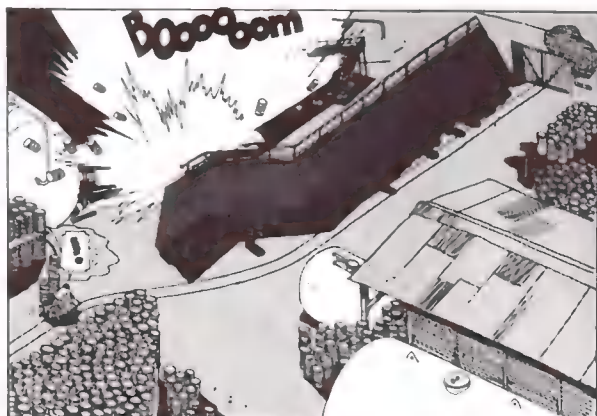


HIER ! \$100... VOOR SOM !
JIS HOUDT 'ZE BEK EN MORGEN
SMEER 'ZE 'M !
WIJ REGELEN DE SCHADE
WEL

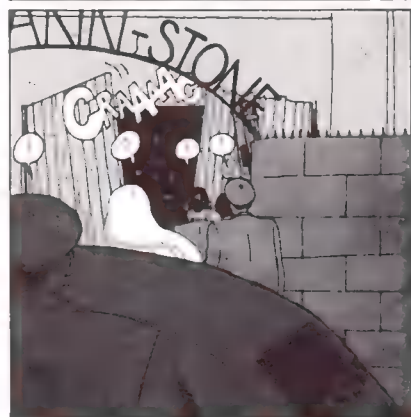
O.K. ?...





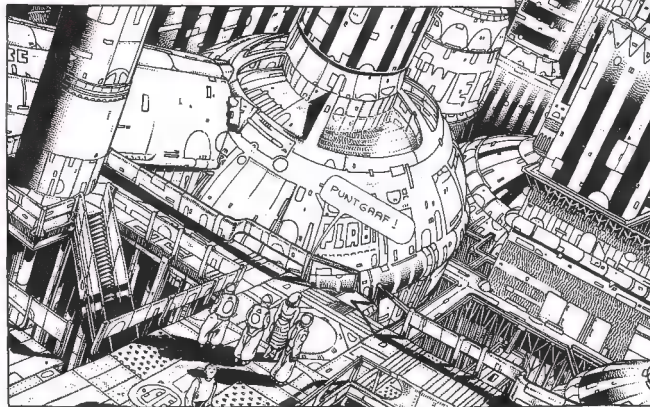
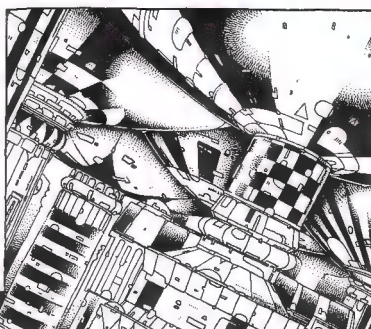
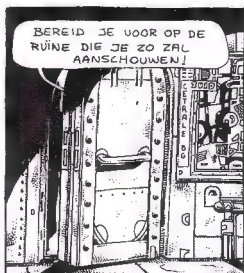
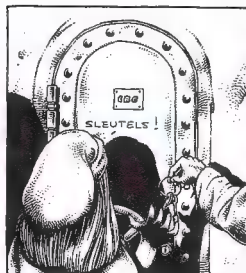


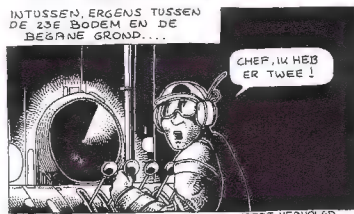
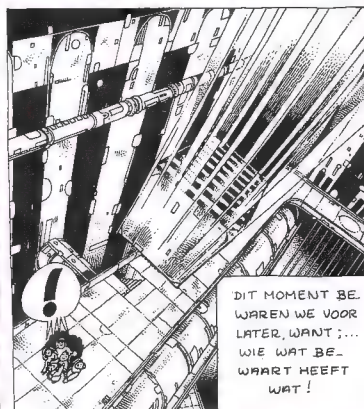
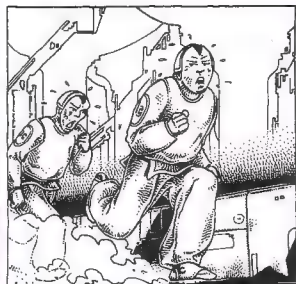
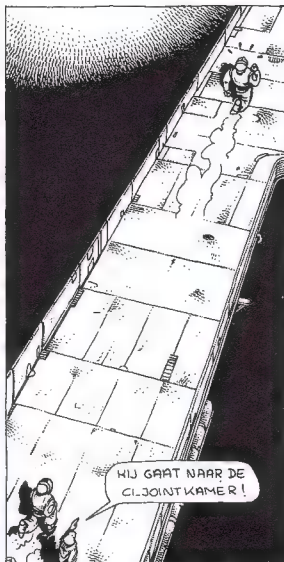
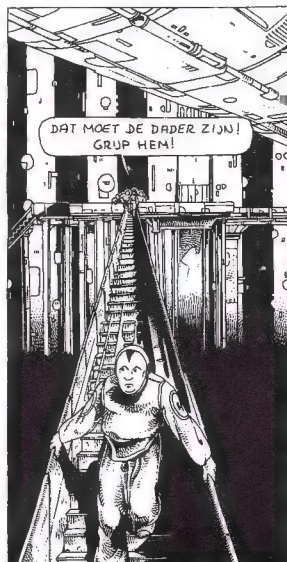
EEN KLEINE GROEP, ORGESCHRIKT DOOR DE ONTPLOFFINGEN, HEEFT ZICH BIS DE FABRIEKSDOOR VERZAMELD...



45
WORDT VERVOLGD

CETRALE B.G.





WORDT VERVOLGD



VRÖGER WAS EEN PAARD EEN MAN Z'N MEEST
GELIEFDE, KOSTBAARSTE BEZIT...
EN Z'N HOND WAS Z'N BESTE VRIEND...
TEGENWOORDIG IS HET DE **AUTO**...
JA 'N MAN Z'N WAGEN IS Z'N KOSTBAARSTE BEZIT,
Z'N BESTE VRIEND, DE MAATSTAF VAN Z'N RISICOPOM!
EN DAARVOOR GAAT HIS VER ... **HEEL VER !!!**

NEEM NU ...
... BISVOORBEELD

Bert Overtoer

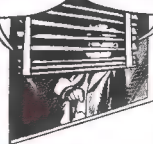
OVER-TOER,

JE BENT
DEZE WEEK
ELKE DAAE
LAAT GEKOMEN

NOW EN ?
IK MOET M'N
WAGEN REPAREREN...
DAT IS BELANG-
RIJKER DAN DIE
STOMME ZAAK
VAN U !

**JE BENT
ONTSLA-
GEN**

BLIJ
TOE
**BLIJ !
BLIJ !**



ALS U NOR-
MAAL NEEMT IN
PLAATS VAN SUPER HOUT
U GELD IN DE
ZAK.

NOOIT...
AL KOST 'T ME
DE LAATSTE CENT,
IK WIL HET BES-
TE VOOR HAAR



VERKOOP
WIS BE-
TALEN
TOPPRIJZEN

HÉ
BEST
VER-
KOPEN!

**DE BRU-
LITEIT**



**DE
VOL-
GEN-
DE
DAG**

IK GA
MAAR 'N EINDE
OM MET DOORTJE,
M'N WA-
GEN.

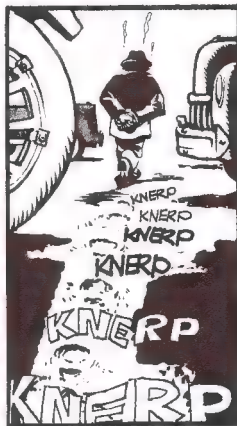
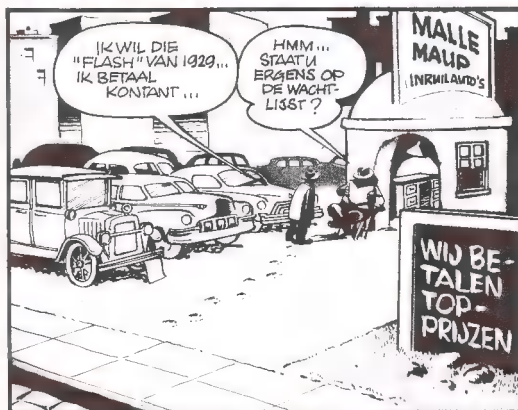
KAN NIET...

?? WAAROM
NIET ?

**WAT HEB
JE MET
D'R UITGE-
GESPOOKT
TRUIT**

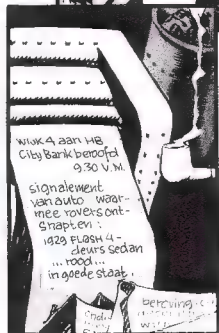
IK HEB
D'R VERKOCHT
VOOR 1000
GULDEN... NIJ SE
ZONDER WERK ZIT,
HEBBEN WE
DE CENTEN
NODIG!

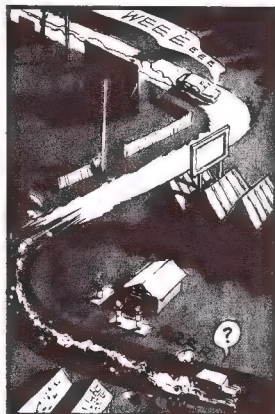
WAT?





WAT IS ER MET DAT DING?









dzengis khan, deel 5: de jonge leider
tekst: anton kuyten; tekeningen: jos looman
p. 2 t/m 5
samenvatting van het voorafgaande:
temoedzijn is na de dood van zijn vader jessoehgei, khan van de yakkamongolen, verstoten door zijn volk, omdat hij te jong is om hun leider te zijn. largetaai neemt de macht over en probeert temoed- te doden, deze weet echter te ontvluchten en leeft vele jaren, met zijn moeder en broer, als baling in de grimmige gobiwoestijn. in die jaren van ontbering wordt zijn karakter gestaald.

tenslotte sluiten zich nieuwe vrienden aan: helgoetai van zijn eigen stam en borchoe met volgelingen van een andere stam. temoedzijn is nu sterk genoeg om hier en daar bij families van zijn stam belasting te innen.

bovendien heeft helgoetai hem verteld dat burote, het meisje dat hem oorspronkelijk beloofd was als vrouw, nog steeds op hem wacht.

de vier vorige episodes van deze strip werden geplaatst in gummi 14 t/m 17.

de ironische man, deel 6
tekst en tekeningen: gerit de jager en wim stenhagen
p. 6 t/m 9

jeroen van berk, een aangereden voetganger, is door dr. toon ladder omgebouwd, en bij verschillende gelegenheden verrijnt, tot een soort superman die in dienst van de regering allerlei moeilijke zaken in binnen- en buitenland met wisselend succes probeert op te lossen.

zijn grote tegenspelster is ludwina, een fors gebouwde geheimagente vanachter het ijzeren gordijn.

han gewetensvrij, de vliegende reporter van de belgische a t/m z gazet, volgt hun beider optreden in de kijktent door een reeks avonturen, zoals het de pers, het geweten van de natie, betaamt.

in deze nieuwe episode wordt het oog gericht op china, een aantrekkelijke nieuwe markt voor westerse zakenlieden. zal het jeroen gelukken om het pad van deze ondernemers te effenen...?

vorige episodes van de ironische man werden geplaatst in gummi 13 t/m 17.

ten oosten van karakulak
tekst en tekeningen: daniel coopi
p. 10 t/m 17

samenvatting van het voorafgaande:
stefan ■ alicie zijn uit-

zwitserland naar turkije gevlucht ■ stefan omdat hij gezocht wordt wegens een roofoverval ■ alicie omdat zij van huis weg wil, kort na hun aankomst in istanbol worden zij op straat overvallen ■ de overvallers stoppen iets in stefan's laars en noteren de gegevens uit zijn paspoort, later wordt een van hen op zijn beurt overvallen door twee gangsters in dienst van een organisatie die alle gegevens over stefan uit hem persen. hierna moet hij met hen mee in hun zwarte auto, achter stefan aan ■ stefan en alicie zijn intussen door een busongeluk gestrand in het turkse dor karakulak. alicie is aan haar been gewond geraakt en moet een tijdje rust houden, zij helpt eumer, een dorpsbewoner, om het gemeentearchief in orde te brengen. stefan onderzoekt waarom het vee van het dorp sterft en waarom de kinderen vreemde uitslag hebben. hij vermoedt dat 't aan het drinkwater ligt en probeert uit te vinden waar dit vandaan komt. doende ontdekt hij een aantal oude Romeinse waterreservoirs op een hermetisch afgesloten terrein. op de terugweg wordt hij in een ravijn geduwd en brengt het er met moeite levend af. niettemin zit hij het onderzoek voort en daalt af in de reservoirs. zijn touw is echter te kort, zodat hij om een uitweg te vinden, een lange onderaardse gang moet volgen.

alicie heeft intussen op een archaïsch ontkomt waar die gang uitkomt en raakt in paniek...
vorige episodes van dit verhaal werden geplaatst in gummi 13 t/m 17.

centrale b.g.
tekst en tekeningen: aad labadie
p. 18 t/m 19
samenvatting van het voorafgaande:
een eenzame figuur op een hooggelegen plaats krijgt uit de lucht een ci-joint toegeworpen. op de wijde grond doet hij, heeft me dit instrument dringend nodig. de figuur begint aan een lange afdaling per lift, maar strandt op het 23e niveau door een ontploffing in de centrale aldaar. een geheimzinnige vrouw, ouarazate van de vlakte, wijst hem een andere weg naar beneden, op haar aanwijzing springt hij in een walmende put en zweeft in vrije val naar beneden. intussen doet zich op de begane grond ook een ontploffing voor...

de vier vorige episodes van dit verhaal werden geplaatst in gummi 14 t/m 17.

bert overtoert... een spirit verhaal
tekst en tekeningen: will eisner
p. 20 t/m 26
bert heeft maar één grote liefde: zijn flash '29, een pracht van een oude auto. voor die wagen geeft hij alles op, zijn werk, zijn vrouw, zelfs zijn leven als dat nodig zou zijn. commissaris dolan en de spirit profiteren van zijn fanatieke instelling om een bankoverval te lossen...

vorige afleveringen van de spirit werden geplaatst in gummi 11 t/m 14 en de nummers 16 en 17.

nieuwe verhalen bij duizend en een nacht/sindbad in het land van de djinns
tekst: jan strada/tekeningen: richard corben
p. 29 t/m 36

samenvatting van het voorafgaande:
sindbad de zeeman is rijk teruggekeerd van zijn zevende reis, maar voelt zich thuis ongelukkig. zijn vrouw zaluka boeit hem niet langer, het leven staat hem tegen. na de vasten bedrinkt hij zich met oude kamersaden en als het tijd wordt om naar huis te gaan volgt hij liever een vrouw die op straat zijn aandacht trekt. door haar na te lopen, haalt hij zich het ongenoegen op de hals van haar echtgenoot, al-ra'd al-kasif, een machtige djinn. de djinn probeert uit wraak sindbad's eigen vrouw te ontfangen, maar hij komt te laat. zaluka, die zelf verbindingen heeft met het geestenrijk, heeft de gebeurtenissen voorgevoeld en is verdwenen - niemand weet waarheen. de djinn, die door een gelofte gebonden is om sindbad's leven te sparen, vliegt in grote woede naar een ziener die echter ook geen uitspraak durft te doen over de afloop van het konflikt. wie van de twee het meest roekeloos op zal treden, zal het anderspit delven. intussen heeft de djinn sindbad verboden om omgang met een vrouw te hebben vóór hij genoegdoening heeft gehad...

met dit verhaal breien strand en corben een vervolg aan de bekende verhalencyclus duizend en een nacht, waaruit slechts zeven reizen van sindbad bekend zijn. de vorige episodes van deze strip werden geplaatst in gummi 14 t/m 16, voor informatie over richard corben, zie gummi 1.

herinneringen 12 t/m 14
tekst en tekeningen: ruid kahl
p. 39 t/m 41
de herinneringen van ruid kahl, strikt waargenomen en met grote inzet getekend en verteld, zijn, zowel qua vorm als inhoud, een uniek verschild in de stripwereld: een verdoorvoerd realisme dient hier als medium voor een levensverhaal en een levensfilosofie die, zoals uit ingezonden brieven blijkt, zowel wrovel wekken als bewondering afwisselen op grond van deze verschillende reacties is het misschien goed om in het kort iets te vertellen over het ontstaan van deze serie.

de redactie kwam in contact met ruid kahl, toen hij, naar aanleiding van pticia's strip "via dolorosa" aan gummi een getekende pagina stuurde waarin hij zijn eigen ervaringen met pontiac vertelde. hij kende hem nog uit haarlem etc. zowel de kwaliteit van de tekening als de persoonlijke instelling die uit de tekst bleek, boeiden ons. uit een nader contact groeide het idee om een strip te maken die niet, zoals gebruikelijk in niemandsland zou spelen, maar een levensverhaal zou geven. op de achtergrond stond de vraag wat nu eigenlijk een volwassen strip mocht zijn... tenslotte was ons motto: zorgeloos genieten van volwassen strips.

het resultaat van dit gesprek, de strip herinneringen, heeft ons verrast, op een heel aangename manier. volgens ons is kahl bezig aan een bijzonder goede serie die ook internationaal de aandacht zal trekken, zeker in west-duitsland, het geboorteland van de tekenaar. we zijn dan ook blij deze keer drie pagina's te kunnen plaatsen in plaats van een, zoals gebruikelijk. wel heeft dit van de tekenaar een bijzondere inspanning gevergd, want hij doet een week over een afzonderlijke plaatje...
vorige pagina's herinneringen werden geplaatst in gummi 8 t/m 11 en 13 t/m 17.

gemeengoed
tekst en tekeningen: binet
p. 42 t/m 46

in dit nummer de eerste aflevering van de serie "gemeengoed" (oorspronkelijke titel: histoires ordinaires) door binet, een jonge franse tekenaar die zich, met vallen en opstaan, ontwikkeld heeft tot een van de beste humoristische tekenaars van het striptblad fluide glacial, onder leiding van gottlib.

de eerste episode werd voor het eerst gepubliceerd in nr. 24 van dit blad. de serie telt tot dusverre 8 afleveringen.

hamster
tekst en tekeningen: marcel gottlib
p. 48 t/m 49
hamster wacht met zijn pupillen in spanning op de aankomst van captain baden powell die zijn groep zal inspecteren. hij heeft hooggespannen verwachtingen van de leider van avontuurders, maar ziet deze niet beantwoorden...
met deze dubbele pagina komt er een einde aan de serie hamster jovial die in zijn geheel geplaatst werd in gummi 5 t/m 18.

de papieren tijger
tekst en tekeningen: laurier
p. 50 t/m 55

in dit nummer opnieuw een bijdrage van laurier, de geëngageerde humoristische tekenaar en scenarist die vooral bekend werd door zijn series "franches de vie" en "l'île grande" voor het franse striptblad pilote mensuel.

de oorspronkelijke titel van de nu geplaatste episode is "tempête dans une bédé" de aflevering voor het eerste gepubliceerd in pilote mensuel nr. 28 (zwart/wit) en komt ook voor in het derde album "franches de vie". p. 27 t/m 32 (kleur).

voor informatie over tekenaar/scenarist laurier, zie gummi 17.

chen yucheng
p. 56 t/m 57
samenvatting van het voorafgaande:

11 januari 1851 begon in china een boerenopstand tegen de heersende qing dynastie die zou leiden tot de stichting van het hemelse rijk van de taijing (grote vrede).

de grote tegenspelers in dit konflikt dat een sterk sociale inslag had, waren li xubing, de generalissimo van de qing-legers, en chen yucheng, de jonge begaafde generaal van de taijing-troepen.

chen yucheng had eerst enige militaire tegenslagen moeten inkasseren, maar is nu bezig om zijn kollega's een krijgsplan voor te leggen dat succes zal brengen.

vorige afleveringen van dit verhaal werden geplaatst in gummi 14 t/m 17.

STRIPINFORMATIE
VERVOLG OP
PAGINA 28

namen en feiten



de gefrustreerden
tekst en tekeningen: clai-
re bretécher
p. 58/59

in dit nummer, evenals in
gummi nr. 17, twee pagi-
na's, afkomstig uit het
tweede franse album "les
frustrés", een uitgave van
garnier, parijs, de eerste
publikatie van de afzon-
derlijke bladzijsen vond
plaats in het franse opi-
nieblad "le nouvel obser-
vateur".

voorheen werden pagi-
na's uit het eerste franse
album geplaatst in gum-
mi 1 en 3 t/m 16.
publgeverij espee publi-
ceerde hiervan in samen-
werking met uitgeverij
van genève, ook een ne-
derlandse album dat intus-
sen een derde druk be-
reikte, in maart volgt de
uitgave van een tweede
nederlandse album.

de gefrustreerden worden
in nederland ook ge-
plaatst in nieuwe revu
(wekelijks ■ pagina in
kleur) en in belgie in
knack (wekelijks een pa-
gina zwart/wit).
voor informatie over
stripstekenaars claire bre-
técher, zie gummi 1.

1996
tekst en tekeningen:
chantal montellier
p. 60 t/m 64
samenvatting van het
vooraflaande:

alfredo garcia wil op
doorreis, vanwege het
slechte weer, ■ paar
tweedehands mistlampen
kopen bij belepav. deze
groots opgezette zaak
blijkt, tot zijn verbazing,
gespecialiseerd in de ver-
koop van aangereiden wa-
gens, compleet met de
gebalansde lijken van de
omgekomen bestuurders.
de verkoop van de mist-
lampen blijkt af te stu-
ten op zijn nationaliteit.
alfredo is portoricaan en
wordt geacht, als lid ■
■ etnische minder-
heidsgroep, op ■ ande-
■ afdeling te kopen.

alfredo ziet ■ ■ de
koop af ■ verlaat woed-
ende belepav...
vorige afleringen ■
dit verhaal werden ge-
plaatst in gummi 12 t/m
17, voor informatie ■
stripstekenaars chantal
montellier, zie gummi
13.

DE BONK EN DE STOOT

Enige jaren geleden zag uitgeverij Classics de verkoop van de door haar uitgegeven Amerikaanse stripseries steeds meer teruglopen, reden waar-
■ ■ ■ men tenslotte met de series stopte. Waar het precies
■ ■ ■ misgegaan kon men, zelfs
achteraf, niet met 100% ze-
kerheid zeggen. Een verouder-
de distributie, een afnemende
belangstelling voor strips, een
verschuiving in het lezersge-
drag? Ook uitgeverij Centri
Press, die momenteel de des-
tijds gestakte series voortzet
en in hoog tempo strips als
Tarzan, Korak, De Fantas-
tische Vier, Spinneman en De
Bonk over ons uitstort, is
meer dan geïnteresseerd in de
samenstelling van het publiek
waaraan men de boekjes
hoopt te slijten. In Amerika
was de uitgever van de Mar-
vel Comics tot voor kort ook

met grote problemen kampte
heeft men opnieuw onder-
zocht door welke groep de
superhelden-strips het meest
gelezen worden. In Amerika
zijn het vooral de jongetjes
van 10-14 jaar die de strips
kopen, maar omdat dezelfde
strips die daar ongeveer een
halve dollar kosten hier een
paar gulden moeten opbre-
ngen, mag niet aangenaam
worden dat het publiek het
zelfde is. In het Amerikaanse
blad "Comics" plaatste men
ter illustratie van het lezers-
onderzoek bijgaande foto van
een onbekende stoot die
verdiept is in de krachttoeren
van The Hulk (in het Nede-
lands: De Bonk). Men ver-
meldde bovendien dat uit-
komsten van onderzoeken
altijd met een korreltje zout
genomen moesten worden en
dat ook oudere lezersesjes best
bevrediging konden vinden in
het lezen van strips!



JOODSE SUPERMAN

In de tweede wereldoorlog
verbodt Hitler de strip Super-
man omdat de onoverwinne-
lijke krachtpatser volgens
hem een Jood was. Uiteraard
nonsenspraak van ■ ■ ■ zwak-
zinnig, maar daar roet wel aan
worden toegevoegd dat Su-
perman momenteel de onech-
te vader is van een Israëlische
afstammeling met een David-
ster op de borst. De superheld
Sabraman genaamd is het van
Superman afgeleide beden-
sel, getekend door de 15-jari-
ge Uri Fink, die daarmee
wellicht de jongste profession-
nelle stripstenaar ter wereld
is. Sabraman heeft overigens
dezelfde taak toebedeeld
gevoelen als Superman tijdens
W.O. II. Moest Superman het
destijds opnemen tegen het
Duitse ongedierte, de boven-
natuurlijke krachtpatser Sa-
braman moet het in naam
van volk en vaderland opne-
■ ■ ■ tegen het boze buurland
Egypte.

EISNER

Will Eisner, de fameuze teke-
naar van The Spirit, die ook
in het zakelijk leven zijn
sporen verandert heeft, wil
proberen Europese strips in
Amerika te gaan verkopen.
Tijdens zijn diverse bezoeken
aan Europa heeft Eisner zich
verbaasd over het feit dat het
publiek zo gemakkelijk vijf
gulden neertelt voor een
stripalbum, qua uitvoering
duidelijk ■ ■ ■ de Ameri-
kaanse strips die als wegwerp-
produkt op goedkoop papier
vervaardigd worden. Eisner is
vooralmsg behoudend over de
eventuele resultaten van
zijn inspanningen. De moei-
lijkheden zijn dan ook niet
gering. Het Amerikaanse
publiek zou moeten wennen
aan de voor hen waanzinnig

hoge prijzen en bovendien
moet Eisner opboksen tegen
een distributiesysteem dat
grotendeels in handen is van
gangsters. Bovendien zijn de
albums te luxe om in de tijds-
schriften te komen op straat te
zetten en nog te weinig be-
kend om via grote boeken-
winkels redelijk te verkopen.
Mocht Eisner, die door zijn
talrijke bezigheden op stripbe-
d uitvaard veel vrienden
en kennissen in die kringen
heeft, een manier weten te
vinden om de Amerikaanse
markt te ontsluiten, dan
liggen er voor de Europese
tekenaars gouden tijden in
het verschiet.

JUBILEA

Ook dit jaar weer een lijstje
met feestelijke data. Voor
journalisten ■ ■ receptielerers
belooft het een ultieme
druk 1979 te worden. Sher-
lock Holmes reduceert ■ ■
deduceert 125 jaar, 75 jaar
geleden verscheen de eerste
dagstrip "A Piker Clerk" van
Clare Briggs. De strip Gaso-
line Alley gaat z'n 60e jaar in.
Verder valt er te genieten voor
50 jaar Popeye, Kuifje, Tar-
zan ■ ■ Buck Rogers; 45 jaar
Mandrake, Flash Gordon en
Li'l Abner, 40 jaar Batman,
Charlie Chan en Superman
krantestrip, 30 jaar Pogo, 25
jaar Hi and Lois ■ ■ Jerry
Spring. Maar ook de traan
ontbreekt niet. Het is precies
25 jaar geleden dat het ramp-
zalige boek "Seduction of the
Innocent" ■ ■ Frederic Wert-
ham verscheen terwijl de
briljante E.C.-comics noodge-
dwongen ophielden te be-
staan. Aardiger is het 20-jari-
ge bestaan ■ ■ Asterix
■ ■ Pilote, het feit dat 10 jaar
geleden Robert Crumb's Big
Ass comics, Motor City co-
mics ■ ■ Boggeman comics het
licht zagen ■ ■ dat Gummi het
2e jaar volmaakt.

PLAYBOY AWARD

Jaarlijks kiest de redactie van
het blad Playboy een aantal
kunstenaars uit die naar haar
mening het afgelopen jaar de
beste prestatie heeft geleverd
op artistiek gebied. Zo wordt
John Updike in het januari-
nummer uitgeroepen tot de
schrijver van het beste korte
verhaal, wordt Trevanian de
beste nieuwe medewerker
genoemd en gaan speciale
vermeldingen naar Irwin
Shaw (Rich man, poor man,
Beggarman, Thief) en Alex
Haley (Roots, The Next Ge-
nerations). Op grafisch gebied
gaan de onderscheidingen
naar: Frank Frazetta voor zijn
olieverfschilderij waar-
mee hij Arthur Rex illustreer-
de, Harvey Kurtzman ■ ■ Bill
Elder voor de Little Fannie
Annie aflevering waarin de
stripheldin haar onschuld
driegt te verliezen in een
Hollywood-appartement met
speciale effecten. De tekenaar
B. Kilbrian, in Nederland
bekend door zijn kattenboek,
krijgt de onderscheiding voor
zijn cartoon-reeks Tiny Foot-
prints, Eldon Dedin voor de
beste kleuren-cartoon getiteld
"Priscilla, the orchestra's
playing our song", de cartoon-
ist J.B. Handelsman voor
zijn zwart-wit cartoon "Read
your policy" de illustrator
Herb Davidson voor zijn
olieverfschilderij ■ ■ Telly
Savalas (Kojak) terwijl ■ ■
speciale vermelding gaat ■ ■
Gahan Wilson voor zijn hele
werk. Behalve dat hij sinds
1957 voor Playboy werkt,
levert Wilson ook cartoons
aan bladen als The New York-
er, The New York Times.
De undergroundtekenaars die
het vorige jaar bij Playboy
zijn komen werken, vallen
voorlopig buiten de prijzen.

Sindbad in het Land van de Djinns



© 1978 Richard Corben & Jan Strnad









"WEKEN GINGEN VOORBIJ EN WE
BETRADEN HET NIEMANDSLAND
TUSSEN ONZE WERELD EN DIE VAN
DE DJINNS. NAARMATE DE WOES-
TIJN ONHERBERGZAMER WERD
VOOR MENSELIJKE REIZIGERS,
WERDEN BRONNEN EN WATER EEN
LUKE UIT HET VERLEDEN."

ALS 'T ZO DOORGAAT, SLACHTEN WE
STRAKS DE KAMELEN OM DE PAARDEN
VAN WATER TE KUNNEN VOORZIEN.



WAAR-
SCHIJNLIJK.



"STORENDE ELEMENTEN
WAREN NIET VAN DE LUCHT.."



"...EN TENSLOTTE ONS
EERSTE STERFGEVAL."

ZEYO!

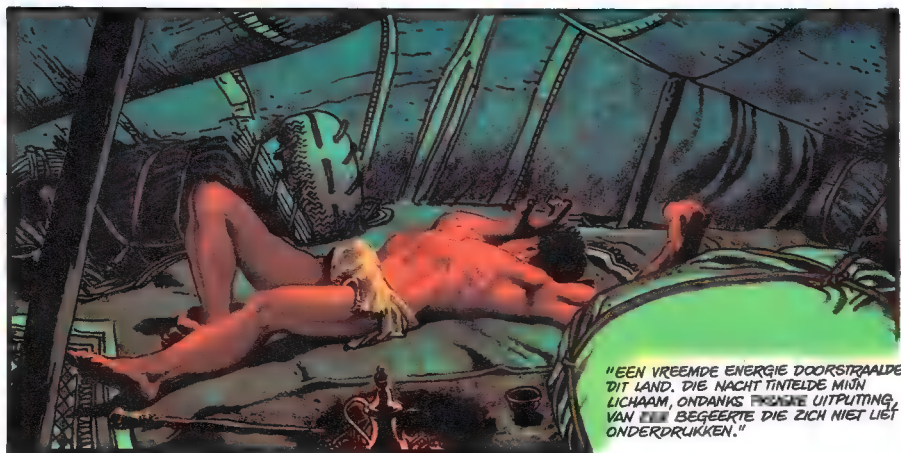


WE ZULLEN ALLEN
STERVEN ALS WE
GEEN WATER VINDEN,
AKISSA!

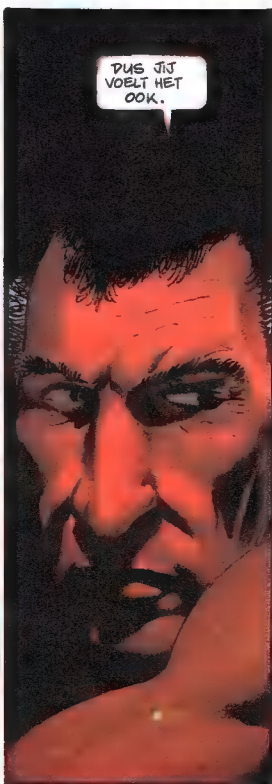
DAT BETEKENT EEN
OMWEG VIA KETRA...
OPONTHOUD.

ZET DE TENTEN OP.
MORGENVROEG GAAN WE RICHTING
KETRA.

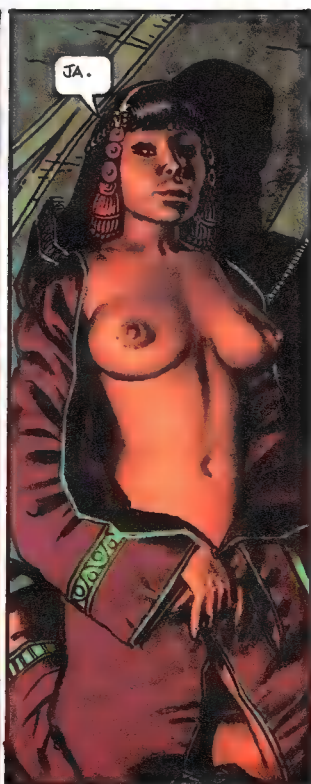




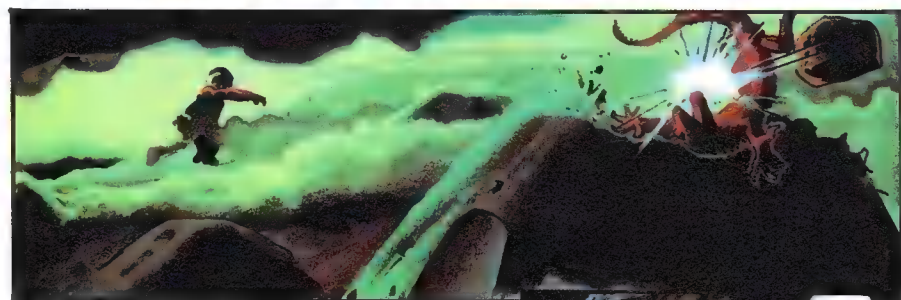
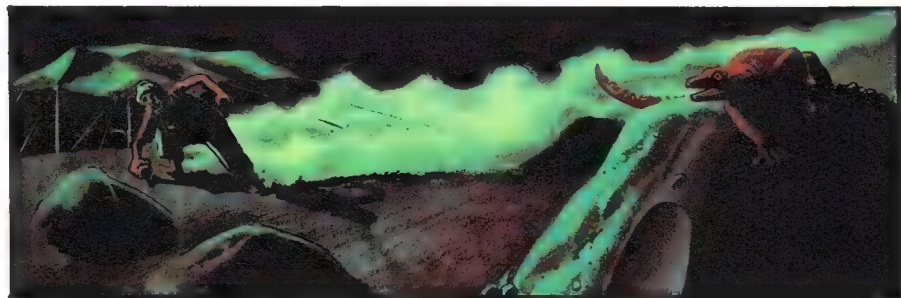
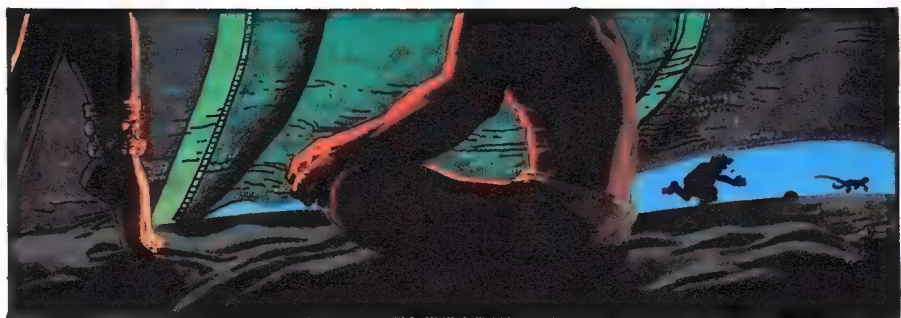
"EEN VREEMDE ENERGIE DOORSTRAALDE
DIT LAND. DIE NACHT TINTELDE MIJN
LICHAAM, ONDANKS ~~PHYSIEKE~~ UITPUTTING
VAN ~~DE~~ BEGEERTE DIE ZICH NIET LIET
ONDERDRUKKEN."

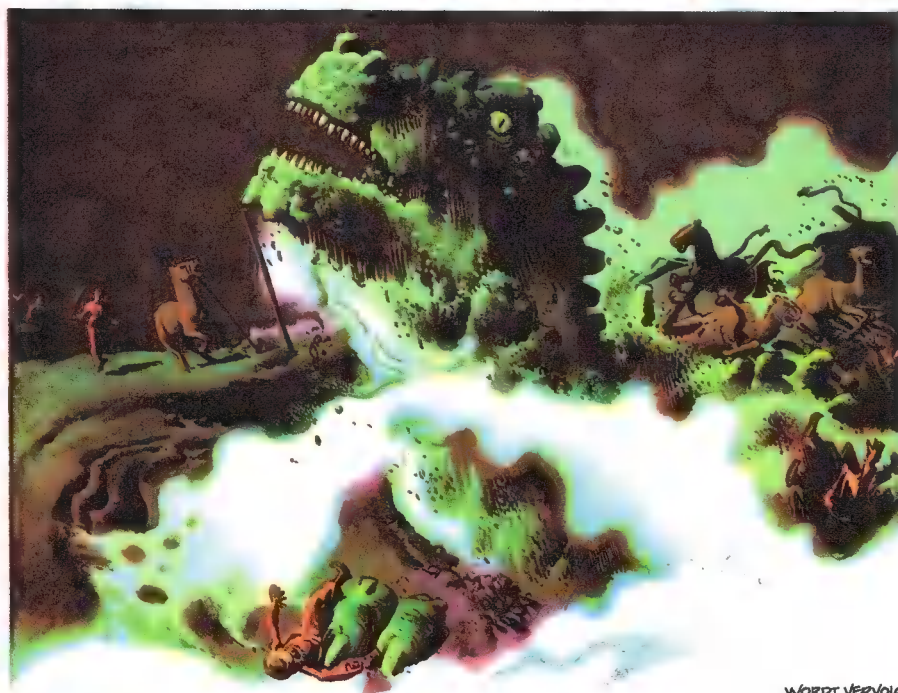


DUS JIJ
VOELT HET
OOK.



JA.





WOORDT VERVOLGD.

SWORD AND SORCERY COMICS

THE SAVAGE SWORD OF CONAN NR 22 1/4 37	PRIS PER STUK:	FL 4,95
THE SAVAGE SWORD OF CONAN (BOUTSE EDITIE) NR 17 1/4 35	PRIS PER STUK:	FL 3,90
CONAN THE BARBARIAN (MARVEL COMICS) NR 93 7/4 95	PRIS PER STUK:	FL 7,75
WHAT IF NR 13. WHAT IF CONAN WALKED THE EARTH TODAY?		FL 3,00
KING OF THE WARRIORS NR 1 (WALLY WOOD, MADRO, MAYO)		FL 3,90
KILL AND THE BARBARIANS NR 1 en 2	PRIS PER STUK:	FL 6,90
KULL THE CONQUEROR (MARVEL COMICS) NR 7 1/4 49	PRIS PER STUK:	FL 7,75
DEUTERONJA (MARVEL COMICS) NR 4 1/4 12	PRIS PER STUK:	FL 1,75

SUPER-HEROES

PETER PARKER THE SPECTACULAR SPIDERMAN NR 9 7/4 25	PER STUK:	FL 1,75
THE AMAZING SPIDERMAN (MARVEL COMICS) NR 181 7/4 790		FL 1,75
THE RAMMING HULK NR 10 7/4 12 EN 13		FL 5,50
THE FANTASTIC FOUR NR 181 7/4 203		FL 1,75
SPIDERWOMAN NR 1,2,5,6,7,8 EN 9		FL 1,75

NIEUWSBULLETIN

ELKE MAAND (EN SOMS 2X PER MAAND) VERSCHIJNT ONS NIEUWSBULLETIN MET INFORMATIE OVER PAS VERSCHENEN STRIPVERHALEN. VRAAG HET BULLETIN AAN D.M.V. EEN BRIEFJE AAN ONS. DE BULLETINS ZIJN **GRATIS!!**

Exotische

LES NAUFRAGES DU TEMPS- LES MAITRES REVEURS		FL 21,90	
TARDI- GRIFFU	FL 23,90	SPIRIT-AVENTURES EXOTIQUES.....	FL 29,90
MACEO- TELECHAMP	FL 29,90	BUZZELLI - H.P.	FL 38,90

BONDAGE

ENEG - KAGEENA	FL 25,60
RENE GIFFEY - LIBERTINAGE	FL 22,90
DDAKES - ROSEMARY-CHEVROTINE	FL 32,00
WILLIE - LES AVENTURES DE GWENDOLINE	FL 31,90
STANTON - LE RETOUR DE GWENDOLINE	FL 29,50
BISHOP - MAITRE ES BONDAGE	FL 35,00

NEDERLANDS WERK

CLAIRE BRETECHER, DIE VERDOOMDE BAND	FL 10,75
DEBIEU - LEVE DE VROUWEN	FL 19,50
YLBORN - PROFESSOR PI CARTOONS DEEL 2 EN 3	PER STUK: FL 12,50
CUVELIER - EPOXY	FL 35,00
RICHARD - MADIE GABRIELLE DE SAINT EUTOPE	FL 60,00
BILAL - HET DOORDE DE GING VIJGEN	FL 12,95
STRIPS VAN JAAP VEGTER - VERZAMELD EN GEBUNDELD	FL 9,00
TALENT NR 1 EN 2	PER STUK: FL 7,00

ZELAZNY/MORROW - THE ILLUSTRATED ZELAZNY. 6 KORTE VERHALEN VAN ZELAZNY GEILLUSTREERD IN STRIPFORM IN KLEUR DOOR GRAY MORROW. FL 27,50
MASTERS OF COMIC BOOK ART. RICHARD CORBEN, CRUMB, DIDUILLLET, EISNER, GIRAUD, WOOD, MOSCOSO E.V.A. 128 PAG. IN KLEUR. FL 27,50
FRANK KELLY FREAS - THE ART OF SCIENCE FICTION. 100 PAG. IN KLEUR. FL 27,50

FANTASTIC VISIONS

"3 VERDIEPINGEN STRIPS EN SCIENCE FICTION"

SLAAG 18 - ROTTERDAM 010-331710 - 3 MAANDAGS GESLOTEN
DE IN DEZE ADVERTENTIE VERMELDE BOEKEN ZIJN PER POST TE BESTELLEN
D.M.V. OVERMAKING VAN HET JUISTE BEDRAG, VERMEERDEPT MET FL 2,50
POSTKOSTEN OP GIRONUMMER 3872165 T.N.V. FANTASTIC VISIONS TE
ROTTERDAM. LEVERTIJD: ONGEVEER 10 DAGEN.
VRAAG ONS GRATIS MAANDELIJKS BULLETIN AAN!!!!!!

THE ADVENTURES OF FAT FREDDOYS CAT NR 4	FL 3,00
THE ODD COMIC WORLD OF RICHARD CORBEN	FL 16,25
NATIONAL LAMPOON PRESENTS FRENCH COMICS	FL 8,90
CANIFF - TERRY AND THE PIRATES - ENTER THE DRAGON LADY	FL 22,90
" " " CHINA JOURNEY	FL 22,90
" " " THE NORMANDIE AFFAIR	FL 22,90
" " " MEET BURMA	FL 22,90

ART BOOKS

THE FANTASTIC ART OF FRANK FRAZETTA DEEL 1,2 EN 3	FL 25,90
CHRIS FOS5 - 21ST CENTURY FOS5	PRIS PER DEEL: FL 29,95
CHRIS ACHILLEOS - MISS UNIVERSE EN HET BEEST	FL 27,95
ROGER DEAN - VIEWS	FL 27,50
H.P. GIGER - NECRONOMICON	FL 44,50
BRAD JOHANNSEN - OCCUPIED SPACES	FL 22,50
BOB VENOSA - MANAS MANNA	FL 24,50
100 POSTERS OF TADANORI YOKOO	FL 29,50
THE ART OF ABDUL MATI KLAARWEIN	FL 22,90

ONZE WINKEL IS GEOPEND VAN 10.00-18.00 UUR.
"3-MAANDAGS GESLOTEN."

NIEUW

VANAF 15 MAART
A.S. LEVERBAAR:
HET TWEEDE ALBUM
- DE GEFRUSTREERDEN -
DOOR CLAIRE BRETECHER

72 PAGINA'S ZWART/WIT,
FL. 10,90

2 CLAIRE BRETECHER
de Gefrustreerden



ESPEE/VAN GENNEP AMSTERDAM

GUMM-LEZERS KUNNEN DIT ALBUM BESTELLEN
DOOR HET VERSCHULDIGDE OVER TE MAKEN
OP POSTGIRO 38.71.769 t.n.v.
UITGEVERIJ ESPEE, langestraat 76a
AMSTERDAM, MET VERMELDING VAN
- GEFRUSTREERDEN 2 - WA ONTVANGST VAN
DE BETALING WORDT HET BESTELDE PER
POST TOEGESTUURD.

LOVECRAFT EN HET EINDE VAN DE WERELD

Eens in de drie maanden

verschijnt een extra nummer van het franse stripblad *metal hurlant*, 150 pagina's dik en ogend als een royaal uitgevallen paperback, gewijd aan een speciaal onderwerp.

Tot dusverre werden twee van deze specials gepubliceerd, de eerste — nummer 33 bis — waarin het werk van de Amerikaanse schrijver H.P. Lovecraft centraal stond, de tweede — nummer 36 bis — gewijd aan het einde van de wereld. Bij vergelijking van de twee specials valt meteen een enorm verschil op, een verschil in kwaliteit.

Het Lovecraft-nummer was een gebeurtenis, het einde van de wereld is een flop. Kras gezegd, maar het is niet anders.

Het opvallende verschil in kwaliteit laat zich gemakkelijk verklaren. Tekenaars, hoe briljant ook, gaan vaak de mist in zonder de steun van een goede schrijver — hoewel ze in hun hoogmoed soms denken zonder te kunnen. Zoals wijlen Robert E. Howard een hele generatie tekenaars inspireerde met zijn Conan-verhalen, zo stuwde blijkbaar Lovecraft het tekenaars-kolлекief achter Metal Hurlant op tot ongekende hoogte met zijn troebele mystiek. Misschien ligt het ook, net als bij voetballen, aan de leiding. De Lovecraft-special werd geredigeerd door Dionnet en Maheu, terwijl Lob het einde van de wereld mocht begeleiden.

Dionnet is bij Metal Hurlant de baas. Hij kent zijn pappenheders en heeft waarschijnlijk voldoende invloed en gezag om bij zijn medewerkers het onderste uit de kan te krijgen. Lob daarentegen is een outsider bij het blad. Een befaamd scenarist weliswaar en iemand die zijn sporen verdedigt heeft met het soort 'Doomsday'-verhalen dat past in het kader van een einde van de wereld special, maar hij heeft de tekenaars kennelijk niet weten te inspireren, behalve wanneer hij zelf de strip-scenario's schreef, hetgeen in drie gevallen gebeurde. Deze drie verhalen behoren dan ook tot het beste uit deze special.

Met name geldt dit voor de strip 'Aux premières Loges' (Op de eerste rang), in samenwerking met tekenaar Benoist en voor 'Le Pionnier de l'Apocalypse' (De pionier van de ondergang), in samenwerking met Setbon en Bousseau. Het eerste verhaal betreft een man die, op het moment van de ondergang, gered wordt door de bemanning van een vliegende schotel aan wie hij heilzame bedoelingen toeschrijft. Wie schetst zijn verbazing en teleurstelling wanneer hij moet constateren dat ■■■ alleen gekomen is om sensationele opnamen te maken voor een interplanetair televisie-circuit?

De hoofdpersoon van het tweede verhaal valt in de chaos die volgt op de ondergang, terug tot een primitieve staat die hem echter grote emotionele bevrediging schenkt. Eindelijk kan hij Tarzan spelen en zijn vrouwtje beschermen. Toch loopt het slecht met hem af, omdat hij blijft vertrouwen op zijn auto.

Lob's samenwerking met Drulliet, resulterend in het derde verhaal 'Le Messager des Ombres' (de bode uit het schaduwrijk) is minder geslaagd. Hier liet de schrijver, verdund in Drulliet's grandioze droomwereld, zich verleiden tot een kwast-verheven stijl die hem duidelijk niet ligt.

Wat te zeggen over de rest van het einde van de wereld-nummer?

Eén verhaal, ontstaan door samenwerking van Setbon

en Guihard, met de titel 'Wizraven', valt op door een gave sfeer. Wizraven, een menselijke robot, in zekere zin de perfecte mens zo goed is hij gebouwd, wordt ingezet om een overspannen atoomgeleerde te bedwingen. Terwijl Wizraven de geleerde nadert, die zich achter rotsen heeft verschanst, ontploft zich tussen beiden een gesprek waaruit wederzijdse achting en warm gevoel spreekt. Mede door het lompe optreden van de politie op de achtergrond slaagt Wizraven er toch niet in om het wantrouwen van de geleerde te doorbreken en hij wordt vernield door kogels uit zijn pistool. Nu opent de politie het vuur. De geleerde sterft. Dan ontploft de alles vernietigende bom die op dit moment was afgesteld...

LOVECRAFT

Over het Lovecraft-nummer niets dan lof.

Deze special opent met een bijdrage van Voss die zichzelf bij deze gelegenheid overtroef. Nu is daar niet zoveel voor nodig, maar alla... het is prettig om te zien dat deze franse Braziliaans meer kan dan Heilmann, de decadente Nazi-strip waarvan een aflevering per ongeluk in Gummi nummer 9 verzeilde...

Dan volgt, na een soort voorspel door Charles/Martens, een episode 'Le Monstre sur le Seuil' (het monster op de drempel) uit het weergalozes Lovecraft-boek van tekenaar Alberto Breccia die bij de aanpassing van de verhalen geholpen werd door Norberto Buscaglia. Het boek ontstond in de tijd dat Breccia in Buenos Aires werkte en werd gepubliceerd als een co-productie tussen Ediciones Periferia te Buenos Aires en Quipos te Milaan. De taal van deze uitgave is spaans. Des te prettiger dat er nu, althans van twee verhalen uit het boek een franse versie is. Dit tweede verhaal 'L'Abomination de Dunwich' (de gruwel van Dunwich) werd geplaatst aan het einde van de Lovecraft-special.

Twee keer Lovecraft/Breccia dus, zoals gezegd een gebeurtenis. Alleen al hierom is de Lovecraft-special z'n geld dubbel en dwars waard.

Maar er is meer op een bijzonder hoog niveau. Bijvoorbeeld de bijdrage van Drulliet die, hermetischer dan ooit, pagina's scheidt die uit een geheim oosters boek zouden kunnen komen, prachtig van indeling en schitterend van kalligrafie.

en dan is er nog Ceppi 'bekend van karakulak', met twee bijzonder goede strips, beide op scenario van Vepi, en Moebius, en Nicollet, beiden goed op dreef met hun magische stijl die, wat betreft Moebius al eerder het Arzach-verhaal opleverde en wat betreft Nicollet zijn duivelsboek.

Kortom, het kan niet op in deze special waarin verder nog goed werk te zien is van o.a. Chaland, Serge Clerc, Nicole Claveloux, Caro (met zeer experimenteel werk), Cornillon (met een fraaie bijdrage in kleur) en Nino (met het grafisch mooie Cauchemar, een nachtmerrie in zwart/wit).

Zoals gezegd, het lijkt of vele tekenaars voor deze gelegenheid werk hebben geleverd dat boven hun gewone niveau ligt.

Voor liefhebbers is deze special dan ook ■■■ 'must'.

metal hurlant trimestriel 33 bis, special lovecraft, 150 pagina's, f 12,—

metal hurlant trimestriel 36 bis, special fin du monde, 150 pagina's, f 12,—



TOEN MIJN VADER WAS OVERLEDEN EN DE NACHOLOGE RESTEN VAN HET EENS BLOEDIGE BEDRIJF TENSLICHTE LUTTENVELEN, GING MIJN MOEDER EEN BAAN ZOEKEN, TENENDE HAAR EN MIJN HOOFD BOVEN WATER TE HOUDEN. VANWEGE HAAR KENNIS VAN DE ENGELSE EN NEDERLANDSE TAAL KREEG ZE EEN BETREKING ALS SECRETARIESS. BIJ DE HAMBURGSE VESTIGING VAN LUNLEVER, WAAR MEN HARD BEZIG WAS VAN DE GANG KOMENDE NEDERBLOED VAN DE DUITSE ECONOMIE TE PROEFTEREN, EN DAARBIJ SCHEEN MEN IEDAND MET TALENKENNIS BEEG TE KUNNEN GEBRUIKEN, MET HS, IN DIT LICHT GEZIE, ECHTER ZEKER BEGRIPSPELJN,

DAT BIJ DEZE PROFESSIONELE INSPANNINGEN DE ZORGE OM EEN PAS SCHOOLGAANDE PEUTER EEN HINDERVOLLE FACTOR WAS, VOORAL IN DE VAKANTIES WIST MIJN VADER NOOIT WAAR ZIJN OORSGEBOREND JOCH DE HELE DAG RONDHING EN WAT HIJ DAAK, AL RONDWAGENDE, ALLEMAAL LUTTELT. WATDAAR DAT MIJN MOEDER DE HAND GREEP TOEN ZE IN DE KRANT EEN ADVERTENTIE ZAG WAARIN DE VOORDELEN EN CONDITIES VAN EEN VERBLIJF IN EEN VAKANTIEKAMP VOOR KINDEREN VAN ALLE LEERTIJDEN VERBODT AANGEPREZEN, EN ZO VERTRUK IN OP EEN VROEGE OCHTEND IN DE ZOMER MET EEN BUS VOL VREEMDE KINDEREN IN DE RICHTING VAN DE LUNEBURGER HEIDE,



HET GEBOUWENCOMPLEX, DAT ONS GEDURENDE DE VAKANTIEJID TOT ONDERDAM MOEST DIENEN, LAG MIDDELEN OP DE HEI EN HAD TEVEEL VAN EEN ZIEKENHUIS, MAAR HET HAD VERGEENDE SINGE JAREN GELEEDEN NOG EEN STAPCENTRUM VAN DE HETTERJUGENDE GEWEGT WUNNEN ZIJN. NA RAMMOWEN KREGEN WE ALLEN ONS BEID TOEGEWEN EN WERDEN WE IN HET KORT MET DE HUISREGEELS VERTROND GEMAAKT. DE MEEST ONVERWAGTE VAN DE REGELS WAS DAT MEN ZONDER GELEIDE HET BEBOGEN NIET MOCHT VERLATEN, MAAR DAT NIET DE PLET NIET DOKUNEN, WANT DE TOT HET GEBOUWENCOMPLEX BEHOORDE TUIN HAD VOOR MIJ DE OMVANG VAN EEN STADSPARK.



IN HET BEGYN VAN MIJN VERBLIJF WARDEN ALLEEN DE NACHTEN EEN PROBLEEM, DAT WERD TONDERGERACHT, DOOR EEN NERVEUSE AFWIJNING, DIE IK HAD OVERGEHOUDEN AAN DE SCHIJNBAAK WAT CONTACTAARDE ZINGE LUNEBURGER. IK KON NAREIK NIET IN SLAAP KOMEN, ALG IK MIJN ZELF IN SLAAP "WIEDE" DOOR MIJN HOOFD OP MIJN GESTREKTE RECHTER- OF LINKER ARM TE LEGGEN EN DAN ERNDE, NEEN EN WIEER TE SCHUJVEN. TOTDIT IK UITENDIJK INSEPE, DAT KON SOMG TIJDEN PURJEN, EN MET HS DUS TE BEGINTEN DAT IK EEN NOGAL EIGENARTIGE INDRUK OP MIJN OMGEVING GEMAAKT MOET HEBBEN. ER ZAT EEN SCHROEGE LOS BIJ MIJN PUS WERD IK AL ONDUJDELJIK NIET MEER SERIEUS GEWOENEN - DE CIRKEL VAN DE CONTACTAARDE MOEDE WAS WIEER ROND, MAAR DAT WAS IK INTUSSEN AL GEWENT.



MAAR MIJN BETREKELJKEJN, MOESTEN HAD NAAMT ZIJN DUIDELJKE NADELEN ECHTER NIET VOORDEEL DAT IK BUITEN DE TREKTERIJEN TUSSEN DE JOCHEN BINNEN EEN DOGGENDIJKER BUIJVEN TUNGEREN TOEGE OP EEN DEKKE NACHT, TOEN DE NACHTWACHT NAAR RONDTE HAD GEKAM, ISAMID IN EEN BLOEDROOD NACHTROED WIT DUN BEID KROM EN ZICH, GEWOLDE DOOR ENKELE MEDEPOTIETJEN, NAAR HET BEID VAN EEN JONGEN BEGAT, DIE OM RIJN ANGST VOOR GEBOVEN BEGELD GING, BIJ HET SLUIT-OPPER AANGEGOMEN ONTAKT HET RODE SPOEK EEN ZAKKANTARJEN, WAARMEKE HET ZIJN TOT GEDRAS VER-TOCHTEN GEZICHT VAN ONTRENEN ANGSTWEGEND VERLICHTTE, DAAJBIN NIENGE BEN DOOR WIEER EN BEEN GAND GEHULI LUTTOETIEND.



NIET ARNIE BLACHTOPPER VLOOG KROEGEND OVERDREN EN BIPONE IN DOGGENDIJK WAT BIJ BOVENVERDIEPJN VAN HET STAPLEBED, KUNAM WONDER BOVEN WONDER ONGESEERD OP DE VLOER TOEGELAT EN GROSDEDE ZICH TOEN GILJEND WAAR DE PEUR VAN DE SLAAPZAKTE, WAAR MEN ECHTER DE WEG WERD AFGEGEDEN. MAAR HET SLAAN VAN DEUREN IN DE GANGE KROEGDE DE ROEDING AAN, EN TOEN DE SLAAPZAKTEUR OPEN VLOOG EN HET LICHT AANGING, STOND ALLEEN NOG HET GLACHTOPPER VAN DE THIVELSE AANGLAG SIDDEND EN JAMMEREND IN HET VERBLIJFEND SINGEL LIGT VAN DE LAMPEN. ZIJN VERVARD VERHAAL MAANTE NIENIG INDRUK OP DE NACHTWACHT EN NIET NIEN, EGCHTE EENKELS BESTRENGENDE VERHANINGEN EN BE-TOEGEMEN TE ONTLOKVEN, EN DAAJBIE WAS DE WEG VROEGEMAAKT TOT MEER VAN DAT GOOT OPGELEIDE.



VAN DAT VERBLIJF TUSSEN VREEMDELINGEN IS MIJN DE KUNSTAFKONDIGING VAN EEN VAN DE GEDRUGTE JONGEN NIET GEROOST ZIJN GEWEEST - EN DUS EEN JAAR OF PROEIJEN TOEGE DE CORLOGE ATJES - ALS MIJN MEER MET TOS LUTTOEIJEN OM BUITEN TE SPELEN OF OP DE HEI WANDJELIENDE TE MAKEN OF BOGGESSEN TE PAKJEN, ZAT HIJ IN DE GROTE ZAAL AAN EEN TAFEL EN TEGELDE, WAAR ALS ONDERWINDT SOEJEN NIEN ALLEEN DE CORLOGE TE INTROEGESEN, EN ZO VER-SCHEJEN OP PAKJEN DE MEEST TURKULENTE, BEIJDOE, DREJES, WAKJEN INTREKJENDE, LAANGE WAKJEN MET DANIKALJES DIE OP MIJN BEID MEER WERDEN AANGEGEVEN DOOR GEDRUGTE EENKERS DE NIET LUCHT-TOEN MOEGDE DELEN MET VANDERE, DAGEB, EN DAT ALLE SPEELDE ZICH AF IN LUNELJCHAPPEN WAAR DE BEBOUWING WERD AANGEGEVEN DOOR ENKELES PUNTOEJEN, AFGEZAG NIET DE DANKGEWENDE VAN EEN DEKORATIEVE OFENHOUTJN VAN CORLOGE GEMID, WERD IK TOCH GETROFFEN DOOR DE ENNA FOTOGRA-FISCHE MAANKERHOUT NACHTJDE TE PERJUS WARDEN WIEERGEJEVEN.



THIVELLES JEJUGODE, WUNSTENJAN BLONK, OOK WIT BIJ DE GEORGANBEERDE, WEDSTRIJDT IN HET ZANDVANGEN BOUWEN, DE VAKANTIE WERD IN GEPROEJE DE GEDEELD EN ELKE GEDEE MOEST NAAR EIGEN SNAK EEN ZANDVANGEL ONTDEKEN EN BOUWEN, DAT DIN EEN NIENIGSTEBEN WERD GEBOUWEN TOE WIL, ELKE GEDEE BIJ MEER OF MINDER SUCCESVOL BEZIG HELD MET DE GEGRUKELJKE, GRATHIEVEL, ACHTIGE CONSTRUCTIJS, DOORDREJEN VAN ONTANKI-HELS GANJEN EN ONDREJEN DOOR, DOORFRANKEN EN BOSTERWINGEN, BOUNDE DE GROEP VAN DE KUNST-NAAR, IERS HIJ HET LUTTEN HELD TUSSEN EEN NIEN-CAJES AETKASTREJEN, EN EEN VOORHOUTJN, PAKJES WIT MESOPOTAMIE, HOEVEL DAT BOUWWERK DE HOOGSTE WAARDERJEN KREGE, WERDEN ER TOCH AAN-WEER NIEN GEMANT OVER MIJN WITHEGKE VAKANTIE VAN HET ONTDEK.



HET ENDE VAN HET VERBLIJF IN HET VAKANTIEKAMP WERD GEDEJKT MET EEN SCHITTERTEEST, VRIJ NAAR AANBEJEN VAN EEN PLANTJELJN GEKUNJ, DAT DAA-LIJNS WIEERKEERDE, EN WAARBIN MET KUNSTBOEDEN OF EEN KOUTEN PLOT WERD GEACHTEN OP DE EEN HOGE, MAKT WAS BEPOTET EN DE BEIJDOE, NIENIGSTEBEN, NIENIGTEL ALS HIJ WERD GERAAGT, DIE TRADITIE WERD IN HET KAMP MET SCHITTERTEESTEDREJEN GEDEJKT, MAAR IK HAD NIET PEAN DE OCHTEND VAN HET GROTE BE-KEUREN IN EEN NATGETROF BEID WAARDE TE WERDEN, VOOR STRAK MOCJEN MIJN MEDEBODERDEJES EN IK, AL DE PESTKATKREJEN NIET DEJENIGENDE, MOESTEN HET GEBOVEN VAKJN IN DE GROTE ZAK-GEPLATTE BEEDEN AANSCOJVEN EN ALDUS TOT WAAR SCHIJNING TIENEN VOOR MIJN DEKORATIEVE BEDE-PIEJES, MET DEER TENGEL BEIJTOEJEN MIJN EENWJN-GEN IN HET VAKANTIEKAMP IN DE ZOMER VAN 1949.



TEGEN HET EINDE VAN MIJN EERSTE SCHOLJAAR WAS MIJN MOEDER TOT DE UITEENLOFTE CONCLUSIE GEKOMEN DAT NAAR WERKTOELEN TE WOIEN RUIMTE BODEN VOOR EEN VERANTWOORDE OPGROEING VAN HAAR ONBEVANGENHEID ZONEN EN DARMEN HAD ZIJ BESLOTEN DIE OPGROEING IN GEBOEGENDE HANDEN TE GROEVEN. DIE PLANNINGWERK WERD AAN MIJ GEFREEST. MET DE ECHTHERLIGE VRAAG HOE IK HET ZOU VINDEN OM MET ALLEMAAL LEUKER JONGENS VAN MIJN LEETIND SAMEN TE WOIEN EN SAMEN NAAR SCHOOL TE GAAN. ER WERD EVEN ONDEKUNDTIG AAN TOEGEVOERD DAT ER ALTIJD SAMEN LEUKER SPELLETJES WERDEN GESPEELD - ALTIJD, HET WAS ER EEN EN AL GEZELLIGHEID EN BUIJHEID.

VOORDAT IK ME ECHTER GOED EENHEEL EEN BEELD HAD KUNNEN MAKEN VAN DE MOGELIJKHEIDEN VAN EEN DERGELIJK GROEPGEBOUW, BLEEF ALLES IN MIJN EEN KRIJGEN EN WERD IK MEEGELEID NAAR EEN GOORT VAN ONMIDDEUR GEBOUWENCOMPLEX DAT DE WENIG GOEDS VOORSPELLENDE NAAM 'ONS RAUHE HAUS' DROEG. LATERS BLEEK DAT HET HIER EEN VOOR MAAL OPGROEINGEGESTICHT VOOR ONHANDELBARE JONGENS BETROF, WAARVAN DE TOESTELLINGEN ENIGS ZINS WAREN AANGESTREKT AAN DE GIESEN VAN HET MOMENT, NAZAT DE GEVOLGEN VAN DE CORLOGE HET LAND WADPEN OVERBLOED MET WIEZEN EN HALFWIEZEN, ZOALS IK, DIE OM DE EEN OF ANDERE REEDEN NIET IN GEZINSGERAND OF KONTEN GREDEKEN.



NAZAT NOG EENS WAS BEVESTIGD, DAT HET HIER ALLEMAAL EEN LEUK WAS, WERD IK IN HET KAMP ACHTERGEJAGEN MET EEN KOTTER VOL KLEEREN EN HET NOOTZAKELIJKSTE VOOR HET DAGELIJKS GEBRUIK EN MIJN AUTOBIO, DIE IK WONDER ECHT WISTE, HAD MOGEN HOUDEN. VOORDIJK WERD IK ONTERGEBOEGT IN EEN ROMANTISCH UITZIEHEND OPVANGGEBOUW, MAAR NAZAT MIJN TOEKOMSTIGE PLATS WAS BEPALD, VERKROEG IK NAAR EEN VAN DE SARAVENEN, DIE VANWEGE DE NOOTDITUAATIE AAN HET COMPLEX WAREN TOEGEBOEGD.



MEN SLEEF IN EEN GOORT SAPIELKODIEN, DIE DEGEN DENKEN AAN OVEREENKOMSTIG MEUBILAIR IN KRIJGE GEVANGENKAMPEN, LANGS DE RAMEN WAREN HOUTEN TAFELS OPGESTELD DIE GESEGENDE BOTEN TOT HET MAKEN VAN HUISWERK, IN DE GEBOUWEN. TE BEN GOORT VAN DISCIPLINE, DIE MEN MET DE TID VAN DE HILTERIJDEN OVERLOUDDEN HAD - IEDER MOEST NA HET OPSTAAEN ZELF ZIJN BED OPMAKEN MET DE LEGEROEFENING OPGEDANEN AAN HET EIND VAN HET BED. CORVEDIENSTEN, ZOALS HET 'AAN-HAKEN' VAN DE MOON-SLAFZAALEN WERDEN IN DE REGEL BINNEN VAN STRAFMAATREGEEL UITGEVEELD, EN OMTOEG ER ALTIJD WEL IEMAND IETS HAD UITGEVEED, WAS HET ALTIJD ECHTEN IN DE TIENT.



DE INRICHTING HAD GEEN EIGEN SCHOOL, DIE WAS AAN EEN BOMBARDAMENT, DAT NAAST DE KAPPEL, OM EEN HOOFDGEBOUW HAD VERKEERD TEN OTTER GEVALLEN. DAAROM WAS DE SCHOOLGAANDE TELJID VERDEELD OVER BEN AANTAL ONMIGENDE OPENBARE SCHOLEN, DIE IN DE MEESTE GEVALLEN GEMAKELIJK TE BEGRIJPEN WAREN, MET HET VINDEN VAN DE SCHOOL NAAR HET MEESTE PROBLEEMEN, IK VERGAT ALLEEN BINA VOOR 'PILGEND, OF WELKE TID IK ER DIENDE TE VERSCHIJNEN EN IN WELK KLASSTOEL MIJN OUDERINGS WATTE PLATS. ZO ZWIERE IK PLUS MENIGE OCHTEND IN WANDHOOF DOOR HET GEBOUW, OM MIJN KLAS TERUG TE VINDEN.



HET ECHTE LEVEN BEGON VOOR MIJ PLUS WEER IN DE PAUZES, DIE WERDEN DOORGEBOEGT OF EEN ZANDERIG SCHOLLEPHEN DAT DOOR RUWIGES WAS OMGEVEN EN WANDHOOF DE TOEGANG TEN STREKEN WAS VERBODEN. DE TID VAN DE PAUZES WERD IN DE REGEL GEVULD MET MAARTSPEL, TOEGESTICHT WAREN BIGA-ROETEN NOG VERPAST IN HADDE HARTONEN DOOSTE MET KLEURIGE AFBEELDINGEN, DE VOOR- EN ACHTERKANT VAN ZIJN DOOSTE DIENTEN ALS GEFELKAART. MEN HIELD ZIJN OPTREKANT BIELENANDESGOCHT PLUS KAARTEN OMGEKEERD IN DE HAND EN GAF VAN BOVEN AF, WAARBIJ MEN ZIJN EIGEN KAART STEEDS OF DIE VAN DE TEGENSPREKER OF -SPREKERS LEIDE. KWAM MEN GEVULLD MET GEZAKTE KAART, HET ALS DE VORIGE SPELER, DAN HAD MEN DE TOT GEDRONKEN EN INGEBOEGDE MEEN DE STAFEL KAARTEN DIE TOT DAI DE WAS UITGEVEELD.



NA SCHOOLIND, ALS WE WEER TERUG WAREN GEKEERD IN DE SCHOOL VAN ONS GEZAMENLIJK TENG, WERD ONMIDDELIJK AAN HET HUISWERK BEGONNEN. NIEUW MOCHT PAK BUITEN DAN ENKELEN, ALS AAN DE GROEPELEIDER WAS GETOEGD DAT MEN AL HET OPGROEINGEN HUISWERK HAD AANGESTREKT EN HET STAFELSPEL EEN CORVEDIENSTEN VERMEELDE. BUITEN WAS IN DE REGEL VAN ALLES TE DOEN, TERWIJL IK MEESTAL IN MIJN ECHT MET MIJN AUTOBIO OF HET TERGEEN RINTROED, BOUWEN ANDEREN BUITENDEGEEST, VLOTEN DIE OF DE VIJVER WERDEN GETEST.



OP BEN GEVEGEN GEENBLIK DOOK VANUIT HET. DE MOED OF OM VAN BAMBOE OF ANDER GOORT RENDHOOF EN BIELENDE OF BIELENDE DOOSTE DE FRI-BOEGEN EN VOLGENS DE GEVECHTSCODE VAN DE FRANSE HUISWERKEN OF ELWAAR IN TE HAUKEN. IN ONDE GROED ZIJT EEN ALLEEN STAFER, VAN MIJN LEETIND, DIE IN EENHEID EN AANGESTREKT ONS ALLEN VER OVERTROF, DAT TIEN DE AANDACHT VAN DE GROEPELE JONGENS EN HET WERD BEN ZAAK VAN EEN OM DE UITZAKKEN EINDTAK, EENS TE HET TE LEKEN. DE SCHERMEKAMPEN VAN DE GROEPELE JONGENS-GROEP WAS DE UITDAGER...



HIJ. HET GEVECHT DE GROEPELE LUNNELIJS DE GAF HAD BEN BAMBOEGEBOUW SQUINN TOEGESTICHT EN MET ZIJT LEVENSGEVAARLIJKE WAPEN GING HIJ MET EEN PUSDINGE, SHEUHEID TEN AANVAAL DAT DE WAT LOEGE TOEGESTICHT VANUIT DE GEVECHTSCODE TOEGEEG OM DE VENTINGE EGTOTEN AT TE WERKEN, LAAT STAAN ZELT EEN TROPPER TE PLAKSTEN. HET GEVECHT WAS BEN ZAAK DIE BINNEN BEN MINNIT WAS BESLOND MET BLAUNTS FLEUKEN EN OTEN WONTEN ZOCHT DE TIEN JAAR OUDERE VETTERAAN ZIJN HET. DE VLUCHT, TERWIJL DE KLEINE JAPANESE VRIENDELIJK GEVANGENIT DOOG EN ZIJN DEGEN DOOR ZIJN RIEM STAK TEN TIEKEN DAT VOOR HET DE KWESTIE GEVECHT WAS.



DE GROEPLEIDERS VAN HET INSTITUUT WAREN OVER HET ALGEMEEN SPORTIEVE LIEFDE. HUN VERHOORING WAS DE WINTER-JUGEND OP DAT HET LEEGER WADDEEN OPGEDAAN. ZE WAREN IN DE REGEL ROND DE SPERTIG JAAR OUD EN HIELDEN OMA TYPEN HET MIDDEN TUSSEN EEN 'WEDSTRIJD' ONDERWIJZER VAN DE TUD EN EEN HOFFMAN VAN DE TADYVINDER. ZO WAREN VAAK MAZAKAAL, KONDEN GOED VERHALEN VERTELLEN EN WAREN SOMS ZEELS ARTISTIEK BEGROET, ZOALS DE GROEPLEIDER VAN DE BUILEBARAK, DIE IN ZIJN VRIJDE TUD FRAANJE BEESTIE UIT HOUT SNEED. VAN DIT KANT BEMERKTE WIS HET ER NOG NIET ZO SLECHT.



HOE BELANGRIJK DE RELIGIE VOOR HET INSTITUUT WAS, BLEEKTE DUIDELIJK UIT HET FEIT DAT DE KAPEL HET EERSTE GEBOUW BINNEN DE MUREN VAN HET GEESTIG WAS DAT NA DE OORLOG WERD HERBOUWD. BIJ DE BOUW WERD EEN GODESCAPUIT GEBRUIKT, WAARDEE KARDEN MET BOUWMATERIAAL NAAR HOGERE GELEGEN VERGELIPIJNGEN WERDEN VERVOERD. TOEN DE ARBEIDERS OP EEN NAMIDDAG HET GODESCAPUIT MET VERGELIPIJNGE WARTHOOP OP DE BOVENSTE VERDIEPING VAN DE TORDEN-EN-BAANBOUW HADTEN LATEN STAAN EN NAAR HUIS WAAREN GEGAAN, BEKAMT MIJ DIT GEGESCHIED EEN GAVOT IDEE, VERSCHIJNEN ACHTER EEN BARAK, GAF IK EEN RUK, AAN EEN LANG TOLU, DAT IK VAN TORDEN AAN DE HANDREKEN VAN HET INSPAARAKAT NAD VAN TORDENCOMEN.



DE VERSTANDHOUPING TUSSEN DE JONGENS ONDER MIJ WAS ALS DIE IN EEN GODESCAPUIT, ER HEEFTE T OVER HET ALGEMEEN EEN RUIME OEFER. VOORAL EIGEN BEZIT WERD DOOR GOMINGE JONGENS NIET GEBRUIKT OMDAT ZE ZELF NIETS BEZATEN. TOEN MIJ VAN EEN VESITE EEN KOPPELSPEELBEZIT OPWINDIGTALIGE VAN BLIK VOOR MIJ MEEMAN EN IK MET MIJN NIEUWE AANKWIST BUNT, MAAR WELCHT IJDELTREKEND DOOR DE BARAKEN KENTE, NAAM EEN VAN DE OUDERE JONGENS HET EERSTELIJK VAN ME OVER OM TE KLIJEN OF HET WERKZELF WILGEN KON, MAAR HIJ ZEL MIJN MOEDER WERD LATER WANDAD OM DAT IK MIJ NOG STEEDS MIJN SPULLEN LIET APPAARLEN.



WAT DE MEESTE VAN ONS BICHTER TROEFVEL, WAS DE VTOENE, INSTELLING, DIE VOORRENS DE STRALING VAN HET INSTITUUT OP ZIJN MINST OPZONDAGEN IN ACHT GENOMEN DIENDE TE WERKEN. MEN HAD DE OORLOG VERKOREN, EN DAKWAS HET BLIJDE GELOED IN HEEL MIJN TINDEN, MAAR "GOTT MIT LING" HAD ZICH ALS DEVIES KUNNEN HANDHAVEN, EN DUS WAS DE KERINGANG OP ZONDAG-ACHTEND EEN VASTE PROK.

HET UITSTAPJE BEGON MET EEN WANDJELING VAN EEN HALVE UUR DOOR EEN EINDELOOS WILGENDE UITGEBORENTHEID VAN PLUINHOPEN, DIE NOG STEEDS HET STRAATBEELD VAN HAMBURG SHERDEN. DE KERKTOENAST ZELF WERD IN DE REGEL ALS EEN KWELING ERVAAREN, WAARBIJ UIT VERVELING ALLE NOGELIEN STEKENDE SLEELIJS WERDEN VERZONDEN - DIE ACHTERAF WERD MET CORVEELENSTEN WERDEN GEHONOREERD.



HET DOORBRENGEN VAN DE ANONDEN TOT BEJINDT WERD MEESTAL AAN ONZELF OVERGELEEN, ALS ER NIET DE BEN OF ANDERE GEBEURTENIS IN DE AULA PLAATS VOND. VAAK SPEELDEN WE NOG BUITEN TOT HET AVOND APPEL, WAARDEN HET TUD WERD VOOR DE CEREMONIE VAN HET NAAR-BED-GAAN, MAAR OP EEN AVOND WERD HET VROEGE DONKER, TROEDS EEN HEVIG ONWEER. HET LICHT VIEL UIT EN TERVIL BUITEN HET WERDE TEGEGEGANG, WANN DE GROEPLEIDER DE BARAK EN MIJN MET VAARDEN. IN HET WAARSICHT CHING HIJ OP EEN TAPEL ZITEN EN BEGON EEN VERHAAL TE VERTELLEN, WAARIN EENDEGEN HET RAZENDE ONWEER, ECHTEN TE VERGETEN.



DE IDYLIE DUURDE VOORT TOT WE DOOR EEN VER-SCHRIKSELIJKE KLAAP AAN DE WERKZELFHEID VAN HET MOMENT WERDEN HERKINERD. "ALLEN NAAR BUITEN!" RIEP DE LEIDER EN WIJ REIDEN HET TERKEIN OP, WAAR WE ENKE LATER OOK ANDERE GESEEN GEGANGA-MEN, IN EEN GEBOUW ACHTER ONZE BARAK, WAS DE BUIJGEN DOOR HET DAK GELEGEN, MAAR HET VERDER GEKOMEN VAN EEN TAPEL OUD MATIGESSE OP ZONDER DIE GEWONELIJK KONTEIN WERDEN GEBRUIKT ZICH REAGEREND, DAT ER WENIG GEVAAR DREIGDE VOOR DE LAGE HOUTEN BARAKKEN, STUURDE DE GROEP-LEIDER ONS WEEER NAAR BINNEN EN MAARKE ZIJN VERHAAL AF.



OOK MIJN ALTPROD WAS EEN DOORN IN HET OOG VAN MENIGENEN, VOORAL ALS IK HEM NIET UIT WILDE LEHEN EN DRANDEGE KRAMMIGTIG GEWOEF GAF AAN DE GOED BEGROES JONGENWITANGEN VAN MIJN MOEDER, OP EEN GOEDE DRAG WOGST EEN ROODHARIGE KRULLEND UIT DE BUILEBARAK, ZIJN AGGREGATIE KONINT EN SLOEG HET VOEDERLIJKE TEGEN EEN BOOM TE PLETTER.

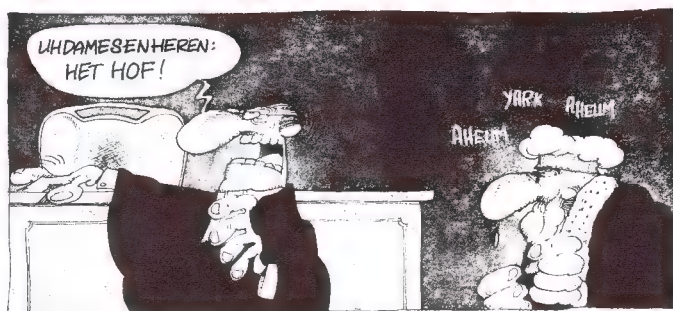


HET WAREN DIT SOORT HANDJELINGEN EN HET FEIT DAT IK ER NIET ECHT BANGHODE, DIE HET VERBODT IN HET INTRIKUAT VOOR MIJ EEN ONVERZIEGBAR WANKEN. IN DE SCHOOL WERDEN MIJN PRESTATIES STEEDS SLECHTER DOOR EEN TOEGENOMENDE VERSKUTTING DIE HET GEVOLG WAS VAN DE NEUWING MIJN EEN ONVERZIEGBAR TILUS TE TREKKEN, DIE MIJN DE WERKZELFHEID WENIG MEER TE MAKEN HAD, ALS IK EENS IN DE VEERTIEN TROEDS ZONDAGS NAAR HUIS MOCHT, JAMMERDE IK TEGEN MIJN MOEDER, EN KLAMDE, STEEN EN BEEN OVER DE VERSCHRIKKINGEN VAN HET GEESTIG, MIJN MOEDER LIET ZICH INDERDAAD BENIVOLEN EN BE-DACHT NIEMIS OPGELIENEN VOOR HET OPVOEDING PROBLEEM, EN TOEN KWAM ZE OP HET IDEE VAN REER-ODDERS EN ONDERMAN STAPPEN, DIE WELSHWAAR NOODZAKELIJK WAREN IN HET VERKLOOF VAN MIJN HOED-UIT, MAAR LITERIPELIJK EEN VERBETERINGE VAN SITUATIE BETEKENDEN.

DEETRAAND

of: wie geen advocaat neemt, krijgt altijd ongelijke...

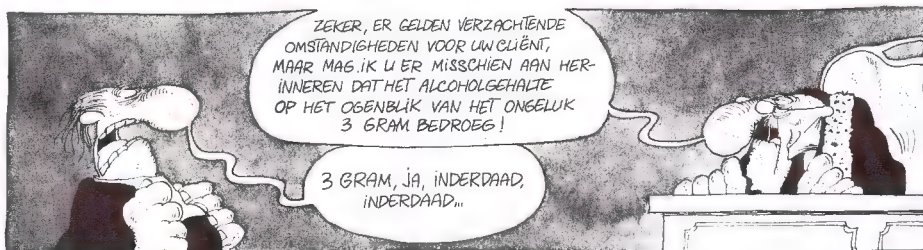


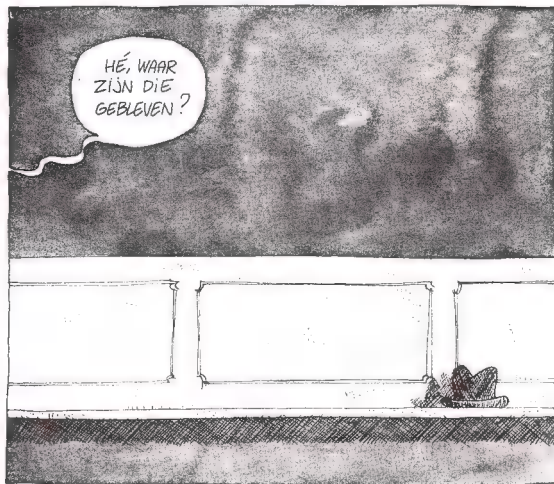
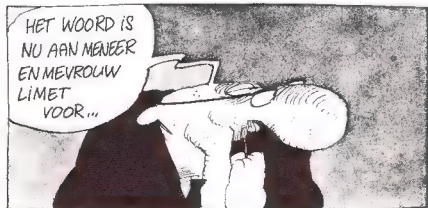
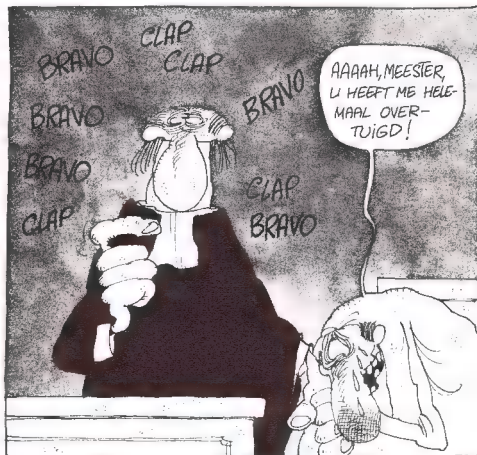


DE FEITEN ZIJN ALS VOLGT: OP 23 SEPTEMBER TE 23 UUR, NADERT DE AUTO VAN DE HEER BERTRAND LIMET, OUD 28 JAAR EN VAN PLAN ENIGE DAGEN BIJ FAMILIE DOOR TE BRENGEN, KILO-METERPAAL 20 VOOR LEBLANC, CENTRUM VAN LA TOILETTE. DE BESTELWAGEN VAN DE HEER DUBENE, RUDEND IN TEGEN-OVERGESTELDE RICHTING, OVERSCHRUIJT DE ONONDERBROKEN WITTE STREEP EN BOTST FRONTHAAL OP HET VOERTUIG VAN DE HEER LIMET. EEN BLOEDPROEF WIJST UIT DAT DE HEER DUBENE 3 GRAM ALCOHOL IN HET BLOED HAD. DE HEER LIMET WAS OP SLAG DOOD EN ANTWOORDE NIET OP VRAGEN VAN DE POLITIE. ALLEEN, HOUDT DE HEER DUBENE VOL DAT HIJ DIE AVOND NIET HAD GEDRONKEN EN DAT HIJ VERBLIND WAS GEWEEST DOOR DE RUITEN-WISSERS VAN DE AUTO VAN DE HEER LIMET.









12 maart 1978

Lieve kinderen,

de officier v. Justitie heeft tegen Georges Dubéne geëist: 3 maanden voorwaardelijk en 3 maanden intrekking van de rijbewijszekerheid. Kunnen jullie a.o. zondag om 3 uur komen eten, ondanks alles vierden we Bertrand's verjaardag zoals was afgesproken.

Allemaal de hartelijke
groeten, Pap mam

ELKE GELIJKENIS MET BESTAANDE PERSONEN BERUST OP ZUIVER TOESVAL, OMDAT IK, NATUURLIJK, ALLE NAMEN HEB VERANDERD.

Ik ben net terug uit Newtown, waar ik met Marianne en Roozee de wekelijkse inkopen heb gedaan; het stormt alweer, bolle wind, zo'n droge loeiwind die donzig om het huis boldert, geen vlijmscherpe ijslagen nog. Daarvoor moet hier echt winter worden. In Newtown wonen (of komen voor de marktdag) sinds het Guy Fawkes Bonfire van de vorige week veel meer bekende mensen, mensen die ik reeds van gezicht kende maar nu ook heb gesproken. Er was richting Landrindod Wells een gecombineerde GF-night en Housewarming Party, waar de hele importmenigte (de hippies dus) door aanwezigheid schitterde. Een alternatieve marktkoopman, een heer in rode wielrenners-trui, zwarte mallet, gymnasten, vroeste zeerovers, baar, ring in het oor, wilde haards omknoopt met bonte zakdoek die zowaar een echte RAF parachute met boven de hoge billen op de rug had hangen. Er stak een steeltje magisch mushroom onder zijn snor vandaan. Ongeveer één op de twee aanwezigen had die hallucinogene zwammen bij zich. Voorts liters drank en ponden hasjij, andere vuile kindertjes die allemaal tot twaalf uur mee mochten doen met het feest. Suzanne heeft een leeftijdsnoei achterlatend drankfeest, waar ze de smaak van de diverse limonades en van de pies bespraken, en giehelend naar vreemd uitgedoste gasten wezen. Samen halverschoon achter de Punchbowl. De hele avond dezelfde tape: The Allman Brothers Band, *Brothers and Sisters*; een plaat die een vreemde mengeling van herinneringen opriep; Tarzan's in de Kalverstraat, een lieve vriendin die de Jordaan, Elpees aan de gedempte ?? (tegenover V&D in Haarlem) waar ik die plaat uiteindelijk heb verkocht. De meisjes en vrouwen in het gezelschap onderscheiden zich hoofdzakelijk door een tien jaar geleden door wierook en hasjinevel omwolkte Vondelparkuitmontering: sandalen, gymbies, Indiase gewaden, te wijde jeans, hangtieten met door duizend maal gewassen T-shirts priemende tepels, brede moederlijke achterwerken en veel hoofd-doebies. Veel homemade voedsel, en gedachten ook. De heren voornamelijk in jeans en enorme truien. Geen enkel flitsend US overhemd gezien. Wel veel vriendelijke open gezichten en van harte gemeende wensen en vragen. En halverwege de avond, toen ik ineens allemaal totaal vreemde gezichten zag en als een oester in mijn schelp klapte, realiseerde ik me dat ik op deze party — voor het eerst sinds een decennium wellicht — niemand echt kende: Geen vluchtgevoeljes meer van een vrouw van wie ik schatting 60 mensen, een menigte voor een buitbezoeker als ik, louter gezichten die af en toe een halo met een herkenkende glimlach hadden beantwoord. Wat een spanning!

Al gauw begonnen Marianne en ik door discreet af te luisteren verbanden te leggen: Die en die zijn zo vertrouwd met elkander dat zij zonder risico X kunnen afkraken; andere in druk gesprek verkerende gasten hielden zich danig op de vlakke, wisten duidelijk niet wie de andere gesprekspartner kenden en wellicht zelfs bewonderden of aardig vonden. Zodat er hoofdzakelijk neutrale vriendelijkheden tussen dergelijke personen werden uitgewisseld. De gastheer, een boomlange man met een rode baard tot op de borst en vaalbruine krullen, gekleed in een oude jeans en groene trui, vertrouwde mij toe dat ook hij niet meer dan ruwweg 30% van de aanwezigen kende. Hij had het verschrikkelijk druk. "Les (zo heette hij, hij en zo heet hij nu nog, zoals ik hedendag in de Hell's Food Store van Pete Dunn kon vaststellen) kan ik wat water in de keuken pakken voor mijn dochter?" "Les, heb je nog van dat homemade bier?" "Goed feest, Les". "Les, hoe lang ben je nu met de verbouwing bezig geweest?" "Les, heb je zijn?" "Les, ik wil naar huis maar mijn auto is geblokkeerd door een gele Morris 1100 XXY 456 L."

"Okeke, okeke. Het is niet mijn auto, maar de eigenaar van de gele Morris 1100, kentecken." "Les (ik) waar kan ik de zijn vinden? Suzanne is buiten in de brandnetels gevallen." En hij was zo opgewekt en stoned, zo attent en gastvrij, zo organisatorisch begaafd, zo dronken en onder invloed van de Magic Mushrooms (waarvan ik nu ook zo'n 200 exemplaren te drogen heb liggen, geplukt rond het huis) dat alles perfect in de hand liep en het feest (zoals hij me vandaag met roodomrande ogen vertelde) drie volle dagen heeft geduurd. En dat was er, uiteindelijk, de al wat oudere heer die zo geniet tussen de alternatieve jonge mensen: zeer welopgevoed converserend in een sjonf pak, geen enkel roesverwikkeld middel beleefd afslaand, glimmende ogen en voor de niet in zijn cerebrale chemie ingewijde personen een strontvervelende zeur en glimder. Hij stelde zich zwierig aan ons voor toen we vlak na aankomst buiten rond het

vreugdevuur stonden en de iele vuurpijltjes met applaus hoger de lucht injoegen. Zijn naam is me ontschoten. O ja, John! Hij converseerde gedurig met Marianne terwijl ik in het halfdonker met een ach en ooo roepend Rooz op de schouders stond. Later op de avond kwam hij met iets onvastere trad op mij toe, bleef als door de bliksem getroffen staan toen hij me scherp in het oog kreeg en sloeg met een betrapte, verontschuldigende glimlach de handpalm klets tegen het voorhoofd. Daarop wees hij met een nadenkende, ietwat gegeneerd glimlachende blik in de ogen op mijn borst en deed zijn mond al open... en weer dicht. Ik leunde afwachting tegen de muur en keek hem aanmoedigend in het gezicht. Er verstreek een volle minuut, waarbij hij wat zenuwachtig op zijn benen wiebelde en rasperig grinnikte.

"Kevin!" riep hij ineens blij, maar toch met enige aarzeling uit, en deed een stap dichterbij. Mijn blij wees hem al terecht, maar toch zei ik, als een eindexamengecommiteerde:

"Wrong."

Hij lachte bedeesd en deed weer een stap achteruit. "Geef je you another crack at it", zei ik grinnlachend.

Lange stilte, hand naar het voorhoofd, ongearticuleerde uitroepen van ach, wat was het ook weer.

"Dutch!"

"That's right, you'll get there. Think hard. Now you must be able to piece it all together."

Hij lachte bedremmeld, maar was verheugd over dit ijersterke begin, het mistige ochtendgloren in zijn bevelide beugen. Dat op ogenblik flistte Marianne achter hem lange in haar rode kostuum (moes je gezien hebben!) John moet ogen in het achterhoofd hebben: hij draaide zich bliksemsnel om, draaide zich met een brede lach terug naar mij en riep met stellige zekerheid uit:

"Marianne!" (vrouwen mogen zich in zijn onverdeelde belangstelling verheugen, hij vertelt ze ogenblikkelijk na de introductie zijn hele hebben en houden, zoals Marianne me naderhand vertelde.)

En vrijwel onmiddellijk eraan riep hij: "Beguuld!"

"Right again. Now it's getting clear, isn't it?"

(De conversatie is wellicht niet woordelijk, maar ik kan u verzekeren dat er zinsneden van gelijke strekking werden gewisseld. Ik bedoel, zijn vier woorden kwamen met lange pauzes in die volgorde, mijn antwoorden zijn wellicht ietwat geconstrueerd, maar daarom nu minder waarachtig.)

"Vinger in mijn richting. Leedoh!"

"Got it. Took awhile, but, man, you got there."

"Yes." En daarop liep John verheugd en ongetwijfeld voldaan over dit onderhoud weg.

Niet lang daarna was hij bezig Suzanne over te halen een glas Cider te drinken. Toen hij mij (argwanende huisvader) in zijn onmiddellijke nabijheid opmerkte, grinnikte hij schuldbezwet, liet Suzanne veronderstaan en nam mij vertrouwelijk terzijde. "I always say: you must try everything in your life at least ONCE."

Waar ik repliceerde: "Yeah, and she still has a looning way ahead."

Hij begreep mij volkomen.

Marianne kwam daarnet binnen, terug van de pompspectie (hij doet het weer). Ze had twee minuscule geelbruine paddestoeltes in de hand, vroeg mij of dat de goede waren en legde ze op mijn hoofd/kin (ik hou ze zo vast maar een paar oogen en zie ze van negen meter afstand tussen het gras — en ik geloof stellig dat ze 's nachts een blauwig licht uitstralen, zoals Derek mij vertelde) bij de overige 200 op het kleine vensterbankje op de theedook. Onmiddellijk daarop zei ze grinnikkend dat Aantjes is afgetreden, schijnt dat hij iets slechts heeft gedaan, vanavond komt het allemaal op de TV. "Ik vraag mij nu dus af wat zij zullen de pompspectie het huis heeft ontmoet of gezien. Of waar wij nu wonen."

Hier is het ook niet mis: een maatschappij (zo las ik in de Guardian van vandaag) heeft in Liverpool 210 dubbele woningen gekocht à £ 15.000. Ze zijn geheel gesloopt (empty shells) door vandalen. De maatschappij gaat ze verkopen (of verhuren) aan de "right kind of people": getrouwd, vast werk, jong, geen kinderen. De hele buurt wordt door een drie meter hoog hek afgezet en zal 24 uur per dag worden bewaakt door een Securicor afdeling. (Met honden?) De bewoners krijgen een speciale pas (residence card?). Tegen een fikse huur de bajes in, zal ik maar zeggen.

De heuvels zijn lichtblauw.

Succes met vandaag, de brug naar morgen. Guido



LAUZIER

DE PAPIEREN TIJGER





OP 3 JULI 1976 VERVOEG IK ME BIJ DE REDACTIE VAN "MANUS", BOULEVARD SEBASTOPOL 138 IN PARIS.

IK VRAAG DE TEKENAAR PLOUT, DE DIRECTEUR VAN HET BLAD, TE SPREKEN MET HET DOEL HEM EEN DOOR MI GEMAAKT STRIPVERHAAL VOOR TE LEGGEN...



...DE SECRETAIRESSE ZEGT: DE HEER PLOUT ONTVANST GEEN TEKENAARS, LAAT UW WERK MAAR ACHTER, DAN KRUIST U SCHRIFTELIJK BERICHT... DE HEER PLOUT...

DE HEER PLOUT!!!



IK WILDE 'NS KIJKEN HOEVEER ZE DORFDEN GAAN, DUS IK LAAT M'N STRIP DAAR ACHTER... 1 MAAND LATER KRIJG IK 'M TERUG MET IN DE KANT-LIJN, IN POTLOOD AFGEWEEZEN!!!

DE SCHOFIEN!



...IK METEEN NAAR DE "MANUS" REDACTIE!, IK STORM LANGS DE SECRETAIRESSE EN EEN LOPER DIE TERUGKWAM VAN DE DRUKKERIJ EN VERRAS PLOUT IN Z'N KANTOOR...

IK EIS EEN VERKLARING!!!



...HA, HA, DAT VINDT MENEER NIET LEUK! HIJ KOMT PROMPT MET DE BEKENDE LITANIE VAN RECHTE WILKOEK...

NIET ONVERDIENSTELIJK, ZEKER NIET, MAAR IN JE EIGEN BELANG RAAD IK JE AAN NOG WAT DOOR TE WERKEN AAN JE TEKENINGEN, EHH...



...UITERAARD GEEN WOORD OVER DE REVOLUTIONAIRE INHOUD VAN M'N WERK: KRITIEK OP DEZE VERROTTE MAATSCHAPPIJ, MILIEU, AIDONGEVAAR EN ZO MEER...

HET SCENARIO IS NIET GEK, MISSCHIEN IETS TE BIOGRAFISCH... MAAR DA'S NORMAAL VOOR 'N BEGINNELING... ALLEEN WEEET IK NIET OF DE LEZER NU WEL ZO GEÏNTERESSEERD IS IN JOUW SEXUELE PROBLEMEN EN DERGELIJKE...

NA EEN UUR FEL DEBATEREN ZAT IE KIEM...
HIJ WERD KWAAD EN TOONDE Z'N WARE GEZICHT...



... JA, ZO'N BLANK, WESTERS, PATERNALISTISCH, FASCISTOÏD,
DOMINANT HETERO-MANNETJES DURFT WEL WAT TE ZEGGEN!



ZOÛ JE ZO'N CYNISCH STUK VREËN NIET?!



WAGELUK FIGUUR, NIET! IK HOLDE TERUG NAAR HET AN-
DERE VERREK EN DUNDE JORJE EN IBRAHIM MIJN
STRIP IN HANDEN



PLOUT WAS IN ALLE STATEN! HELEMAAL PAARS, NE' DE SR!!



NATUURLIJK WAS PLOUT ZO SLIM GEWEEST ZICH TE
OMRINGEN MET NIET-GEPOLIÏSEERD PROLETARIAAT! IK
DEED DAAROM 'N LAATSTE, ZUIVER TAKTISCHE CONCESSIE...



OP DAT MOMENT KOMEN ER TEKENAARS BINNEN,
WAARONDER SEXUS EN OEDDEEM, 2 RADIKALEN,
PARIA'S VAN 'T STRIPWEZEN, NET ALS IK...



... IK GRIP DIE KANS OM WEER IN 'T OFFENSIEF TE GAAN.
WE WAREN IN DE MINDERHEID, MAAR ZO BEGON LENIN
OOK!



WE EIREN INZAGE
IN DE BOEKEN...
JE HEBT GEEN ENKELE
REDEN JE DAARTEGEN
TE VERZETTEN ALS JE
NIKS HEBT TE VERBERGEN!

WE MOETEN EEN GEVOELIGE SNAAR HEBBEN GERAAKT, WANT
PLOUT ONPLOFTE !!!... ER VIELEN KLAPPEN!
EEN VENT DIE NIEMAND KENDE...



MIS!

... KREEG EEN VOLTREFFER... HET WAS EEN BUUR-
MAN DIE OVER DE HERRIE KWAM KLASSEN...

OCH, MINNEER, JIJ GAAN TOCH
NIET MAKEN PROBLEMEN, HË?



DE HUFTER BELT DE POLITIE. DE CONCIËRGE, DIE NER-
GENS VAN AFWIJST, STUURT ZE NAAR 'N ZOULDER - ...

DAT ZULLEN DIE ARABIËREN VAN DE ZEVENDE WEL ZIJN, DAT GETEISEN... GEEN PANIEK!
DAT REBELEN WE WEL EFFE!



... KAMERTJE BEWOOND DOOR GASTARBEIDERS.
ONDAT ZE MET 15 MAN WAREN SUIEPEN ZE BIJ
TOERBEURT... DE POLITIE STUITE OP DE DASPLOEG



IS HET NOU UIT MET DIE
TAMIAM?! DOE OPEN!!!

BANG
BANG

STELLEJE
ONBEHOUVEN
HERRIE TRAPPERS
!!!

DENKEND DAT HET EEN UITZEITING IS, VER-
ZETTEN DE NOORD-AFRIKAANSE WERKNEMERS
ZICH HEVIG EN AARMEREN ZE DE
BUURT... HUN LANDSGENOTEN - ER
ZITTEN ER NOGAL, WAT IN DIE
WIJK - KOMEN DIREKT.

OP DE TRAP ZIEN ZE
IBRAHIM. ZE MENEN DAT HIJ
HEN TE HULP HEEFT GEROEPEN,
EN ZE DRINGEN VUISTENZWAAI-
END DE REDARTIELOKALEN
BINNEN. PLOUT,
GROEN VAN
ELLEDE, SMEERT 'M...

... IK ROEP IEDEREEN OP TOT EEN ALGEMENE VERGADERING,
EN STEL VOOR DAT IBRAHIM DE PUBIEKE OPINIE MOET MO-
BILISEREN DOOR 'N HONGERSTAKING. HET VOORSTEL WORDT
AANGENOMEN MET ALGEMENE STEMMEN, MIN EEN !!

IK WEL PUBIEK ZE OPINIE MOBILISEREN,
MAAR JIJ MI BELOVEN, TEGEN NIE-

MAND ZEGGEN !!

IK WIL
NIET PRO-
BLEMEN !!

MAAR DAN KOMT DE POLITIE VAN DE 7^e OMLAAG...



HÉ, JONGES, DE KERMISS
IS NOG NIET AFGELOPEN!

...EN DE KLOPPARTIJ GAAT VERDER IN DE OKALEN VAN MANUS...



OEDEEM, SEXUS EN IK VERSCHANSSEN ONS IN 'T KANTOOR VAN
PLOUT. DE OPERATIE "MANUS" LIJKT LELIJK GECOMPRMITTEERD.
ALLEEN EEN GROOTS WANHOOPSGEBAAR KON DE AKTIE NOG
REDDEN!... IK STEL OEDEEM DUS VOOR DAT HIJ
ZICH LEVEND VERBRANDT...



SMEED 'T IZER ALS 'T HEEFT IS! JE WORDT
DE JAN PALLACH VAN DE STRIP! DENK EENS AAN
ALLE POSTHUME PUBLICITEIT EN VERKOOP DIE JE ZOU HAVEN,
MET EEN GOEIE P.R.-MAN...

...MAAR OEDEEM BEGIN TE DRAAIKONTJEN, KOMT
MET SMOESJES... 'T IS ALTIJD HETZELFDE GE-
LAZER MET DIE REVOLUTIONAIRES VAN "ROSE-
BUD" EN ZO, ALS 'T OP HARDE AKTIE AAN-
KOMT ZIJN ZE NIET THUIS...



OKÉ, DAN
VERBRANDEN
WE JE NIEUW-
STE STRIP
ALS SYMBO-
LISCH GEBAAR!





DAAROP GAF CHEN YUCHENG DE ONALE MELDEN EEN SLAG, DEZE DRAANDE ECHTER GELICHT OP DE PLEK ROND. "LI XUBING IS ERE SLUW, HJT IS NIET ALS DIE RONDDE MELDEN, JE HEBT HEM NOG NIET GESLAGEN OF HAT WIL AL WEGSLIPPEN." ZEI CHEN YUCHENG. "HET GROTE KAMP TEN NOORDEN VAN DE YANGZI IS MEER DAN TIEN LI (*DRIE KILOMETER) LANG, ZE HEBBEN GEEN VOLMACHT EN ZULLEN ZELFS AL KRIJGEN ZE EEN PAK SLAAG, ZICH NIET DURVEN VERPLAATSEN, NIET ZOALS DEZE RONDDE MELDEN. VERDER LIGT HET NOORDKAMP DICHT BIJ DE HEEMELSE HOOFDSTAD; ALS WE ZE NIET UITSCHAKELEN, ZAL HET ONS LATER SPJTEN."



CHEN YUCHENG NAM TWEE STUKKEN VAN DE VERPLEETERDE MELDEN EN GAF DIE AAN DE BEIDE HEREN WU. WU RUXIAO BEGREEP HET EN BEET ZONDER EEN WOORD TE ZEGGEN EEN HAP ERUIT. "HMM, ZOÓD SMAAKT DIT PAS ZOET!" PLOTS HAD OOK WU DINGGUI HET DOOR, "DAT IS PAS MET EEN LANGE LUTN EEN GROTE VIS AAN DE HAAK SLAAN, ZO KRIJGEN WE ZE ALLEBEI!"



WU RUXIAO HAD DAAR NOG EEN PAAR BEDENKINGEN TEGEN, MAAR CHEN YUCHENG ZEI: "WE BEHOVEN HEM DIT ALLEEN TE LATEN OPKNAPPEN." HJT WILDE VERDER DAT WU RUXIAO DIREKT DE WAPENPRODUCTIE ZOU OP VOEREN, DE TROEPEN ZOU VERSTERKEN EN EEN GOED KONTAKT MET DE MOGGT ONDERHOUDEN OM ZO LI XUBING MET EEN ZEIT TE KUNNEN VERNIETIGEN.



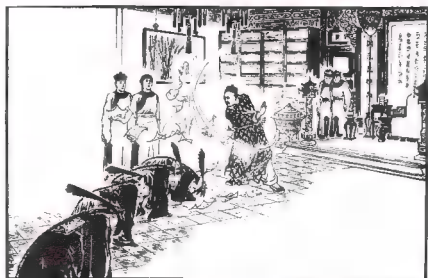
"OP DEZE MANIER ZAL LI XUBING ONS ECHT UITLICHEN," SISTE DINGGUI. "LACHEN?" CHEN YUCHENG SLOEG MET ZIJN VUUST DE ONALE MELDEN IN STUKKEN, ZEITTE MET ZIJN LINKERHAND DE RONDDE MELDEN VAST. "ALS WU HET NOORDKAMP VERNIETIGD HEBBEN KEERT LI XUBING TERUG NAAR SANHE, EN DAN..." HEFTIG ZWAANDE HJT ZIJN RECHTERVUUST DE HOOGTE IN, LIET DEZE NAAR DE RONDDE MELDEN FLUTEN EN SLOEG HEM AAN BARRELS. "EN DAN SLAAN WE HEM LIJT ALLE MACHT KAPOT EN ETEN HEM BEETJE ENT BEETJE OP."



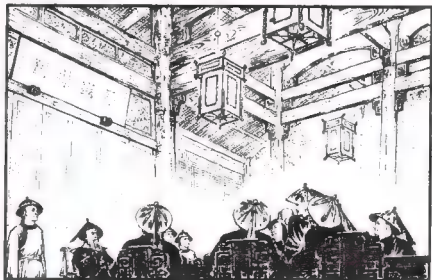
ZO WERD DE UITKOMST VAN DE STRIJD ENT SANHE TOT DE MAATSTAF VOOR EEN VOLLEDIGE OVERWINNING OF NEDERLAAG. OM DE STRIJD WILDEN WU RUXIAO EN WU DINGGUI IN SANHE Blijven OM HET TE VERDOEDIGEN EN ZO HET LIJK VAN DEZE ZWARE VERANTWOORDING OP ZICH NEMEN. CHEN YUCHENG OVERLEGDE ENEN ENT ZICHZELF EN BESLOOT DAT WU DINGGUI HET KOMMANDO OVER DE VERDOEDIGINGSTROEPEN VAN SANHE ZOU KRIJGEN. WU RUXIAO ZOU, DAARMEE, KOORDINATIE, DE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR LUZHOU OP ZICH NEMEN.



NIET LANG DAARNA VOERDE CHEN YUCHENG ZIJN TROEPEN IN OOSTELIJKE RICHTING. BIJ WUYI GEKOMEN VIEL HJT DE KAVALERIE AAN DIE DE HOOPMACHT VAN DE VIJAND ESKORTEERDE, ZEITTE DE BOEL TOTAAL OP STELEN EN VERNIETIGDE. BIJNA HET GEHELE LEEGER, DAARNA REDEN ZE SPOORSLAGS VERDER, ROLDEN HET NOORDKAMP EN VERNIETIGDEN ZO MET EEN ZEIT MEER DAN TIENDUZEND VIJANDEN. HET TAIPIINGLEGER HAD WEEK HET INITIATIEF IN HANDEN.



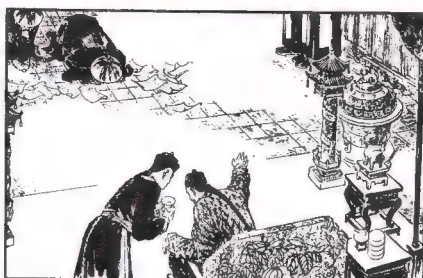
MEET EEN Snelheid van twee honderd kilometer per dag werden de berichten van de nederlaag naar de hoofdstad gezonden en als snelwolkten dwarsrelden ze Peking binnen. Het kopstuk van de qingdynastie, zong yizhu, liep wanhopig tehergeelagen in de hal van de kultivering der ziel te uitschrijven. Toen hij hoorde dat het noordkamp door chen yuehang ingenomen was en dat men op het moment de zaken niet op orde kon brengen, barstte het onweer los. Razend slingerde hij de minister van defensie, de manchu en de mongoolse prinses, die met het gezicht naar beneden in de hal geknield waren, de memories naar het hoofd.



NA DAT ZENG GUOTAN ZIJN INSTRUCTIES HAD ONTVANGEN, TROK HIJ MET VEEL MACHTSVERDOND NAAR JIUJIANG. IN ZIJN TOEWIJDE RESIDENTIE ONTBOOD HIJ DE MILITAIRE EN BURGERLIJKE BEAMTEN VAN HET HUMAN-LEGER. KWAADAARDIG DEED HIJ EEN UITVAL NAAR DE TAIPINGOPSTAND DIE VOLGENS HEM "DE RITEN, DE GEVOELENS VAN GERECHTIGHEID EN DE PRINCIPES VAN DE MENSELIJKE RELATIES VAN EENVELE RIJZENDE JAREN ALSMEDE DE REGELS EN WETTEN UIT DE HEILIGE BOEKEN, VOLLEDIG WEGVAAKDE" EN DAT HIJ DAAROM ZONDER ACHT TE GAAN OP DE RIJN DIE HIJ VOOR ZIJN VADER IN ACHT MOEST NEMEN OP BEVEL NAAR JIUJIANG GEKOMEN WAS.



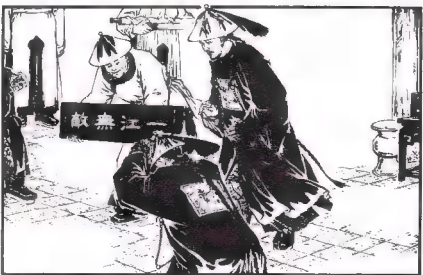
"EEN WAARSCHUWING, MIJN HEER," ZEI YANG ZAITU, "WIJ MOETEN VOORZICHTIG OMGEVEN MET HET LEGER. IK SMEEK MIJN OUDERE BROER XUBING VOORZICHTIG TE ZIJN." LI XUBING LACHTTE. "IK HEB JIUJIANG INGENOMEN EN NACHT EENVOUDIGHEID TOT CHEN YUEHANG WIRAK KON NEMEN. EN ALS HIJ DAAR ZIJN MISLEIDEND MACHTSVERDOND OPDOERT, PIJK IK STILLETTES LUZHOU EN IN VERSHA HET NOORDKAMP DAN ZOEKT HIJ BESLIST GEEN STRID MEER MET MIJ. IK WIL ZUIVER EN ALEEN ANHUI PACIFICEREN EN DIE RAT MOEKS LEREN."



GING YIZHU BEGLOOT ALLE TROEPEN TE MOBILISEREN OM HET TAIPING-LEGER TE VERNIETIGEN. DAAR LI XUBING WUCHANG VEROVERD HAD EN SUKSESSVOL WAS GEWEEST DAT JIUJIANG, SCHONK HIJ DEZE DE TITEL VAN GOVERNIEUR DER PROVINCE. HIJ GELASTIG ZENG GUOTAN DE VICE-PRESIDENT VAN DE MILITAIRE RAAD ALS EEN VUUR TOE Snel NAAR JIUJIANG TE GAAN EN ER VOOR TE ZORGEN DAT VOOR HET EINDE VAN HET JAAR HET TAIPINGLEGER VOLLEDIG UITGEREIDT ZOU ZIJN. TEGELIJKERTIJD GELASTIG HIJ DE STAATSGRAAD DE WESTERSE SPRAKEN OM HULP TE VRAAGEN.



IN DE HAL KLOK VAN ALLE KANTEN HET ANEELIGE GEVLEI VAN DE BEUDE. ZENG GUOTAN WILFTE PRETENTIEUS MET ZIJN HANDEN DE KONFIDENTIE WEG EN ZEI DAT HIJ EENIEDERS MEENING WILDE HOREN OVER HOE HET OFFENSIEF INGEZET MOEST WORDEN. HOOGHARTIG ZEI LI XUBING: "IK BEN VAN MEENING DAT ALS WE MET LANDMACHT EN MARINE GEZAMELIK LUZHOU EN SANHE RECHTSTREEKS INNEMEN EN DAARNA HET NOORDKAMP IN ZIJN FLANK AANVALLEN, DAT U DIT JAAR NOG DE STAD DER GOUDEN TOMBES (DE HEMELS HOOFDSTAD - NANKING) KUNT AANVALLEN EN UW PAARDEN IN DE YANGZI DRENKEN!"



ZENG GUOTAN WAS VOL LOF OVER HET PLAN VAN LI XUBING OM GEZAMELIK MET DE TWEE LEGERS EEN AANVAL TE DOEN. TOEN HIJ ZAG DAT YANG ZAITU NOG WAT BEANG WAS, SCHONK HIJ HEM EEN VERRIJZENDE MET ZIJN GELIJK BORD MET HET OPSCHRIFT "OP DE BEHELE YANGZI KENT MEN ZIJN GELIJK NIET", DIT OM ZIJN STRIDVLUST WAT OP TE PEPPEN. HIJ GAF HEM HET BEVEL OM MET ZIJN MARINE ZONDER 'S NACHTS TE RUGTEN DIREKT OP HET FORT DIT ANGIANG AAN TE KOERDEN EN DAT Snel ALS VUUR TE VERDOVEREN. YANG ZAITU KON NIET ANDERS DAN TOESTEMMEN EN ONTVING HET BORD MET TEGENZIN.

WORDT VERVOLGD.

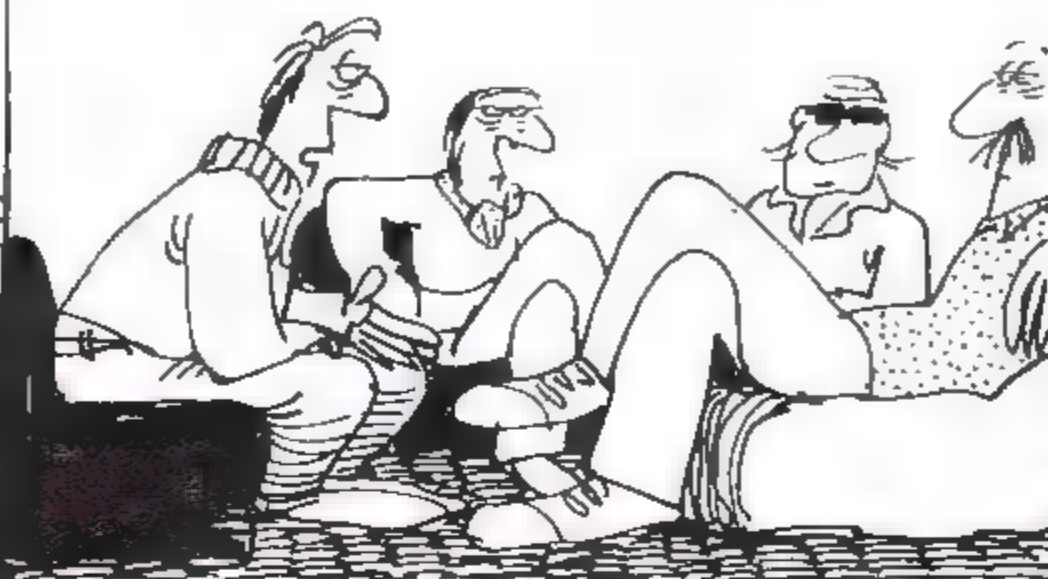
HET WELZIJN DER MASSA

Jurre Van der Kruk, jouw film geeft een beeld van de gertage groei van het klassebewustzijn in een kookfabriek in Kampen zo is 't toch, hè?

zo is 't, ja



het is een overweldigende ervaring geweest, vooral omdat we 'm op video hebben opgenomen dus heel snel, wat een geweldige spontaniteit aan de inhoud geeft



En de bedoeling is dat je de film gaat vertonen in bedrijven in en om Amsterdam?

precies, met na afloop een politieke discussie die de boodschap van de film zal concretiseren



ik voor mij vind dat de film van Van der Kruk bijzonder intelligent is!

geloven jullie dat er een publiek is voor dit soort films?



Het is inderdaad waar dat de Culturele Consumptie van de arbeidersmassa niet van 't allerbeste allooi is

Oke, maar wat krijgen ze voorgezet?



... draai de film van Van der Kruk om 17.00 u. in de feestlokalen waar de arbeiders in elk geval wel doorheen zullen moeten en je zal zien dat ze een andere kijk krijgen op een andere dimensie... dat is een voorbeeld...



maar vooral je dan niet in een vorm van cultureel imperialisme? hebben wij hen eigenlijk wel iets te bieden?

absoluut niet, in tegendeel zelfs...



... zij zijn degenen die ons alles te bieden hebben en dat is 't juist waarvan we ze bewust moeten helpen maken

ja maar dat wordt een hele andere discussie



moet je horen, ik ga jullie 'n rechts standpunt voorleggen...



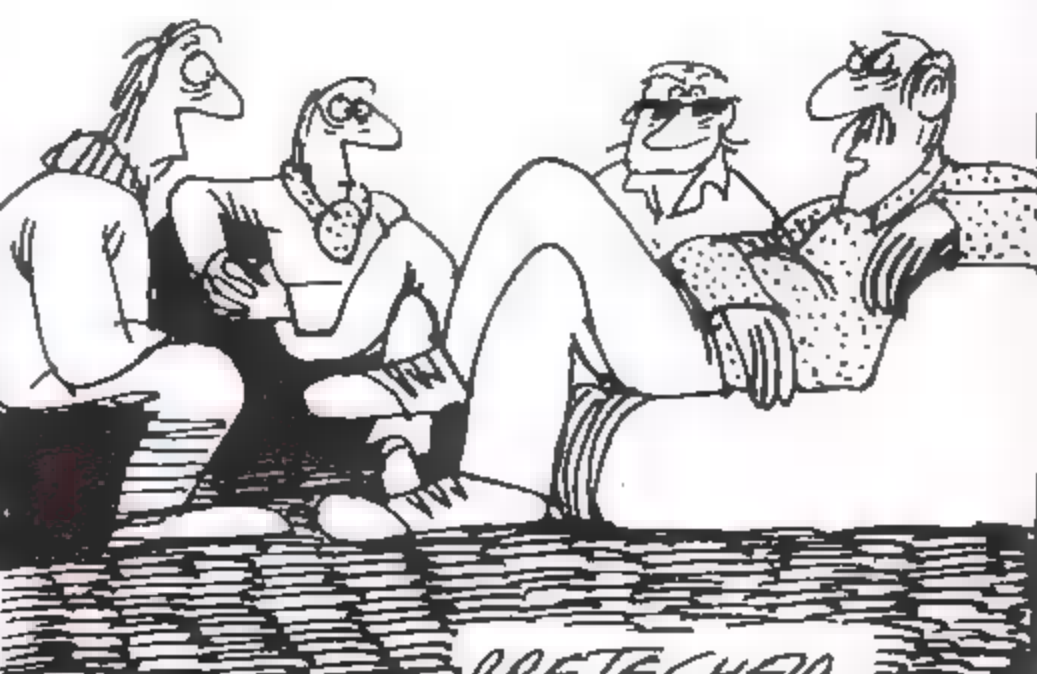
ik maak me opzettelijk tot advocaat van de duivel ik weet dat het een vulgair argument is...



maar ik zal het toch bondweg formuleren, gewoon recht voor z'n raap...



"... hebben de arbeiders niet ook recht op ontspanning?"



BRETECHER

het geheim van het geluk

Vanmorgen kwam Froukje naar me toe en zei: mam, als ik later groot ben word, ik loodzwaai!

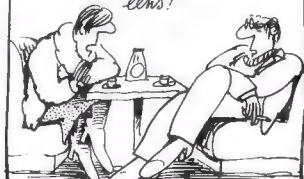
Bravo!



ik hoop dat je haar aengroemdijs hebt



als je al die arme schapen ziet die allemaal maar zondig, meel en studeeren, dan krijg je gewoon medelijden!
dat ben ik helemaal met je eens!



het is de ene priemelos na de andere, een leeg zwemmen tot zo om te zien of t'voorgaapeltje niet toevallig een i.g. van 180 heeft, "hoe stimuleer ik de intelligentie van mijn kind" enz, enz... zo gaat t, geloof me!



natuurlijk, als je kind Delft heeft gedaan, of Leiden, dan is z'n leedje gekocht, maar denk eens aan die stroom jongeren die op de markt komt voordat ze hun kandidaats of hun bul hebben!



trouwens de werkgevers beginnen afgestudeerden al te weigeren... ze hebben liever kleine ploeteraars die nog een beetje te vormen zijn...



en dat niet alleen, maar waar vind je legerwoordig nog handwerklieden? ik ken een uitzendbureau dat een premie van f 500- uitlooft voor ieder die hen 'n goede bankwerker kan AANWIJZEN!



nu ik zal je wel vertellen, als je 'm vinden, dan kan die vent vragen WAT IE MAAR WIL!



en dan te bedenken dat handwerk zo ontzettend rustgevend is, als ik bijvoorbeeld aan t'kleuren ben, dan denk nergens meer aan, dan heb ik nergens meer last van, dat alleen al...

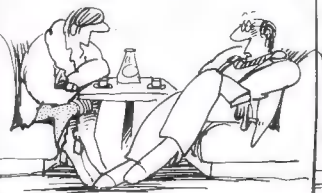


... ja, als ik t' moog eens over kon doen, dan wist ik t' wel, verdomme nou!

mijn idee!



en Eddy, weet die al wat ze wil?



ach, als al die knapen van zijn leeftijd niksen... ja, en dan vraag iets met konkel

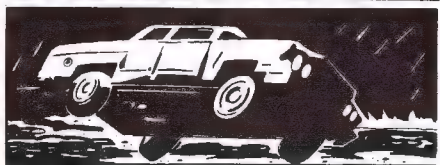
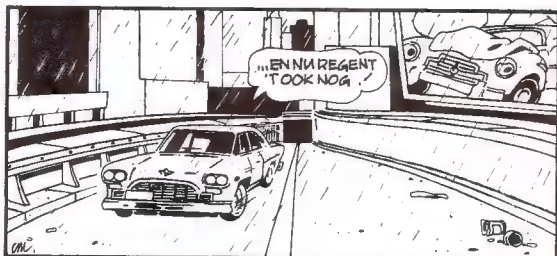
het zal 'm nog wel dun door de broek lopen, maar als ze dat nou eenmaal wil, ze kent me, kè!



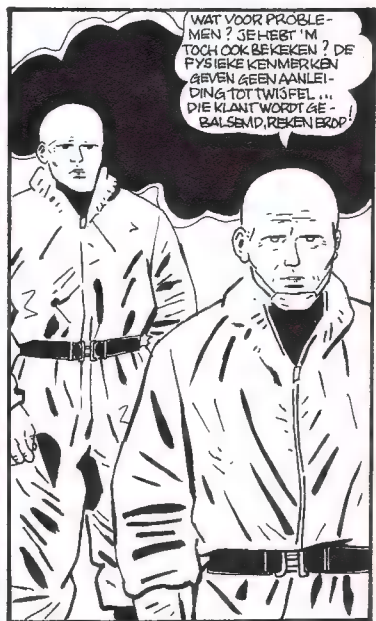
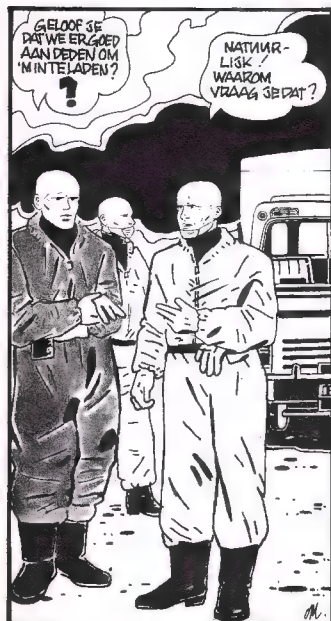
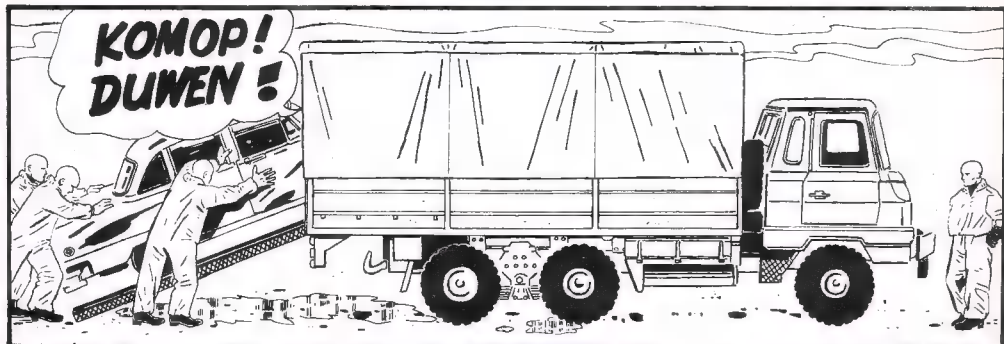
éerst z'n eind-examen!

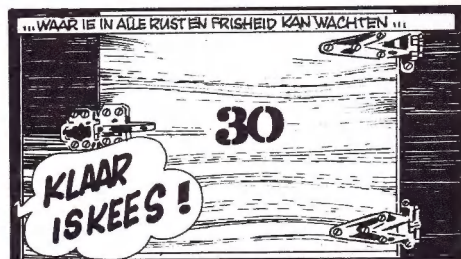
BRETECHER

1996









ME-105-2050A - 7001 (75) - 346

BELEPAP

MORTUARY COMPARTMENT CARD

COMPARTMENT 30

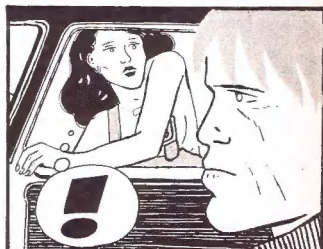
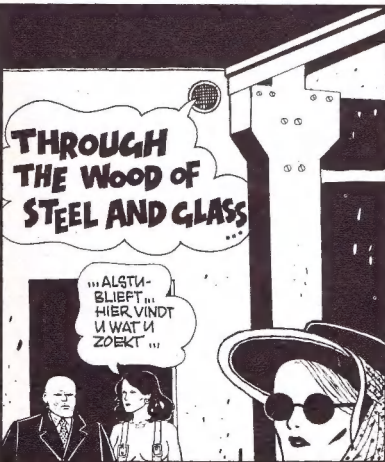
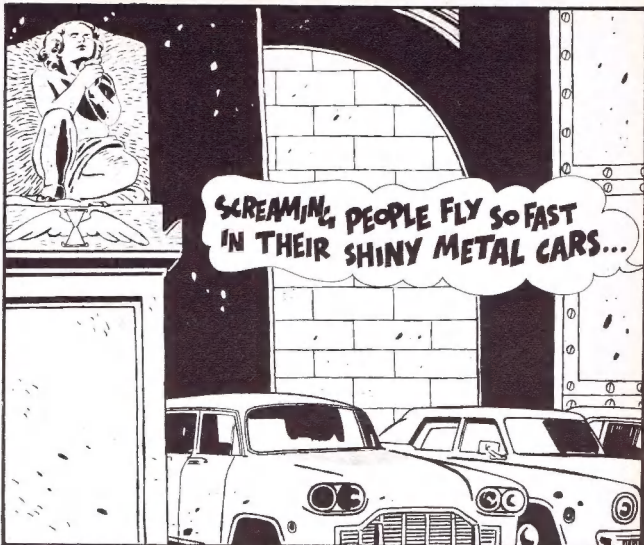
Name UNKNOWN WHITE male

Age 25 Color white Date of Death 11/28/

Received from Police Date Received 11/28/

Place of Death 250 highway







de geheel verbeterde werking van de neutronen-spray

in de rechterhand de flacon
even tip-top drukken en
de neutronen-spray
stort zich op u



uw kennissen zullen
staante kijken!



doebiedoe.... doebidapadoeoe....



dapadapa doeeie....



weer een nieuw philips produkt, goedgekeurd door het c.d.a, nu in de reclame!
voor slechts 19,78.